Bytyn dynja proletarjatь, birleşiniz!

Her bir rajon şeher partija komiteleri janlarьndaki qadьnlar sektorlarь zurnalьmьzьn aktiv darqatuvçьsь, oqutuvçьsь ve massanь onьn etrafьna mobilize etiçi jardьmçьlar olmalьdьrlar.

Köj medenij quvveti—oçalar dokturlar oquv evleri mudirleri zurnalьmьzь keniş savxoz, kolxoz, maşina traktor stansijalarь qadьnlarьna daha zijade jaqьn ketirmek icyn calьşmaqa borçlьdьrlar.

„Qadьnlьq sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь etrafьna keniş udarnik—qadьnlar mássasьnь toplamaqa borçlьdьr. Her bir oqur, jazar qadьnlar (az bilgili olsada) zurnalьmьzqa jazmalь.

Bytyn işçi-kolxozçь ve diger emekdar qadьn ve qьzlarь, bytyn xaberçiler zurnalьmьzьn eң faal, eң aktiv jazьçьlarь olmaqa borçlьdьrlar.

Daha jazub başlamaqanlar, „jazmaqa, bilmejim ne jazajьm“ kibi dyşynçelerden vaz kecmelidirler. „Qadьnlar sotsjalizm jolьnda“ zurnalь her bir emekdar qadьn ve qьzqa jardьm eteçek, jazь texnikasьnь ogreteçekdir. Biz MTS, savxoz, predprijatije, işçi qadьnlarь, kolxozçь ve emekdar qadьnlarnьn, oçapceler, talebelerniң xaber maqale ve diger parcalarьnь beklejmiz.

Pionerler! Bu zurnalnь ana ve aptelerinizge oqu, anlatьnьz. Onlarьn zurnalqa abune jazьlmalarь icyn keniş anlatuv işleri alьb barьnьz. Zurnalqa jazьb turmalarь icyn her kyn jardьm etiniz.

Sovxoz maşina-traktor stansijalarь işçi qadьnlarь kolxozçь ve emekdar qadьn arqadaşlar! „Qadьnlar Sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь doqrьsьnda kendi fikirlerinizi jazьnьz. Ileride nasьl maqaleler jazajьq.

Adresimiz: Aqmesçid, pocta qutusь № 234 „Qadьnlar sotsijalizm jolьnda!“ zurnalь idaresine.

Bytyn dynja proletarlarь birleşiniz

QADЬNLЬQ sotsializm jolьnda!

VKP(в) QЬRЬM OBLAST KOMITETINIŊ ORGANЬ

№ 8

AJDA BIR KERRE CЬQAR IŞCI KOLXOZÇЬ QADЬNLAR ŻURNALЬ

Г.П.Б. в Лнгр.
Ц. 1933 г.
Акт № 64

ON BEŞINÇI

Bygyn, SSSR işci ve emekdarlarь ile, вytyn dynja proletarlarь ve mazlum xalqlarь вyjyk Oktaвr inqilaвьnьŋ XV-inçi jьl dөnymi вajramьnь өtkere. Bygyn, kyrrei erznьŋ altьda вirinde sotsialist inqilaвьnьŋ şanlь qьzьl вajraqьnьŋ jelpiremesine on вeş jьl toldь. Kommunist вolşevikler partijasьnьŋ jolвaşçьlьqь altьnda eski rusijeniŋ tamьrlarьnь axtarqan proletariat, insanijet tarixьnda jaŋь ve şanlь devir acdь.

Lenin вolşevikler partijasьnьŋ celik rehвerligi ile qьsqa вir myddet icerisinde imperjalist cenki, interventsija, aclьq, grazdan çenkinden xaraв olqan memlektimiziŋ xalq xozajstvasь ajaqqa вasdьrьldь. Aьnьfь duşman, onlarnьŋ agenturalarь ve вytyn kyclikler ile qatьj kyreş netiçesinde memlektimiz ileri ketgen texnikalь industrialaqrar vilajetge cevirilmekde. Işsizlik вir tamam вitirildi. Işci ve emekdarlarnьŋ maddij-turmьş şaraitleri kyn kynden tyzeldi tyzele. Beş senelik plan dort senede muvaffaqьjetle tamamlanmaqda. Sotsialist iqtisadijatьnьŋ temeli quruldь. Memleketimiz icerisinde sotsialist ve kapitalist unsurlarь arasьnda olqan kyreş sotsializmniŋ qatьj qaleвesine kytyrdi. „Kim kimni" meselesi sanajь' ve kөj xozajstvasь sahalarьnda qatьj olaraq sotsializmniŋ fajdasьna hall etildi. Memleketimizi texnika da eŋ lieri, asri texnikanь elde etyv çihetinden cet memleketlerge asьlь oluvdan qurtuluv işinde hall etiçi muvaffaqьjetler qazanьldь. Kuznetstroj, Celaвinstroj, Magnitstroj, Dneprstroj kiвi gigantlarьmьz memleketimiziŋ cehresini deŋişdirdi.

Eski devirniŋ eŋ aqьr asaвalьqlarьndan вiri olqan çahilliknin tamьrlarь sөkylmekde. Mekteв, ilim, fen ve texnika—keniş emekdarlarqa qapularьnь acdь. Miljonlarnen jaş nesil ilimniŋ direklerini kemirmekde, texnikaqa sahiв olmaqdalar.

Partija işci sьnьfьnьŋ kөjlyler ile вaqьnь pekityв keldi. Dynja proletariatьnьŋ rehвeri Stalin arqadaşnьŋ jolвaşçьlьqь altьnda, proletar inqilaвьnьŋ eŋ myhim, eŋ kyc, eŋ myrekkeв vazifesini—kycyk kөjly xozajstvalarьnь sotsialistçe jaŋь вaşdan quruvnь hall etdik. Memleketimiz eŋ вyjyk sotsialist zьraatçьlьqь memleketine cevirildi. Kolxozçьqa—kecen kynniŋ ajrь xozajstvalь fuqare orta hallьlarьna qavij arqa tirejerek, teŋiz kollektivleşdiryv esasьna kulacestvanь sьnьf olaraq joq etyvni, alьв вararaq, вiz inqilaвnьŋ jaŋь devrine, ekinçi вeş senelik plan—sьnьflarnь umumijetle вitiriв, sьnьfsьz sotsializm çemьjeti quruçь вeş senelikge kiremiz.

Muvaffaqьjetlerimiz вyjyk. Bunlar duşmanlarьmьzь quturta. Buhran tazjьqlarь icinde cyrymekde olqan imperjalistler, jaŋь cenkler ve вirinçi nevвetdede SSSR-ge qarşь çenk hazьrlajlar. Sijasetimiz—sulh sijaseti. „Başqalarьndan вir taвan topraq almaq istemejmiz. Faqat өz topraqьmьzdan hic вir kimsege вir parmaq topraq вermemiz". (Stalin).

Savetler вirligi вytyn milletler emekdarlarь вu muvaffaqьjetlerni partijanьŋ generalni jolь ve lenin millij sijasetini qatьj өmyrge keciryv, sьnьfь duşman ve agenturalarьnen qattь kyreş ile elde etdiler. Jine вu вajraq altьnda jaŋь qaleвeler elde etermiz. Bolşevik partijasьnьŋ ve leninçi Merkezij Komitetiniŋ вajraqь altьnda jaŋь qaleвelerge doqrь! Jaşasьn Oktaвr inqilaвьnьŋ teşkilatçьsь—VKP(в)! Jaşasьn Lenin millij sijaseti!

ANÇAQ KOMMUNIST PARTIJASЬNЬN LENI MILLIJ SIJASETI SAJESINDE

Bu kyn oktabr inqilabьnьn XV jьllьqь kynin-de bolşevik partijasьnьn rehberligi altьnda dynja tarixьnda daha misli kөrylmegen muvaffaqijetler, qalibijetler jekynini japamьz. Dynki car, pomeşcik, kapitalist ve ruhanijlernin ve diger burzuazija elementlernin hykymi altьnda ynlegen Rusije; Oktabr sajesinde milletler emekdarlarьnьn sotsialist jurtьna cevirildi. Insanlьq tarixьnda ilk def'a olaraq qajd etilgen bu muvaffaqijetler ançaq Lenin kommunist partijasьnьn rehberligi altьnda mejdanqa ketirildi.

Bytyn Savetler Sajuzь, Oktabr inqilabьnьn XV-nçi jьl dөnymini, sotsializm japьçьlьqьnьn birinçi beş jьllьq planьnь dөrt jьlda өmyrge kecirerek, ekinçi ve sьnьfsьz sotsializm çemijeti quruv beş jьllьqьnьn bosaqasьna janaşaraq qarşь almaqdalar.

Ançaq bolşevik israrь, bolşevik iradesi neticesi olaraq, Savetler Sajuzьnьn degil de, bytyn proletarjat dynjasьnьn iftixarь olqan Dneprstrojlar, Magnitstrojlar daha ve daha bir coq industrial gigantlarь proletar diktaturasьnьn azamat ve quvvetini kөsteryb turmaqdalar.

Egerde biz өzimiznin Qьrьm sotsialist Savetler çymhyrijetini alaçaq olsaq, eski car rusijesi „taçi-

Sytçilikdө udarnь calьşqan FATMA TEMIRQAJA (Qьrьl-ada kolxozь. Baqçasaraj)

nin inçisi" sajьlьb da milletler yzerine zulum ve çebirnin juvasь olqan bu ylke, XV jьllьq oktabr-ler sajesinde, bu kyn sotsializm japьçьlьqь oqrьnda bytyn barlьqь ile omuz-omuzqa kelyb kyreşgen ceşid milletler emekdarlarьnьn sotsialist xorandasь kyzgisine cevirildi. Ufaq, ajrьm kөjli xazajstvalarьndan ibaret agrar-industrial sajьlqan Qьrьm; bu kynde tegiz kollektifleşgen ve ona esasen kulacestva sьnьf olaraq esasen joq etgen industrial-agrar çymhyrijet namьnь taşьmaqdadьr. Onьn Kerç devlet ma'den zavodь, Qamьş-Burunь Aqjar zavodlarь ve diger bir coq sanajь oçaqlarьnьn bu kyngi aldьqlarь renk ona industrial ylke adьnь taşьmaqa tamamь ile haq berdigi kibi, tegiz kollektifleşgen, cөlleri, gigant savxozlarь ise onьn sotsialist ziraatçьlьqь çymhyrijeti oldьqьnь kөsteryb turmaqdadьrlar.

Işte, Qьrьm sotsialist Şuralar çymhyrijetinin sijasij-iqtisadij ve medenij çebhede olqan dev adьmlarь ile өsymi; ançaq kommunist partijasьnьn Lenin millij sijasetini mejilsiz өmyrge keciryv sajesinde qazanьlmaqdadьr. Oktabr qazanьcьnьn duşmanlarь, proletarjat muvaffaqijetlerinin xьjanetçileri olqan sьnfij duşmanlarnьn her jerdeki kөrynişlerinen amansьz kyreş—mьna muvaffaqijetler icyn kecikyb kelgen kyreş iollarь budьr.

Biz bu kynde bu muvaffaqijetlerni qajd etmek nen bir sьrada olaraq qadьnlьq mes'elesindeki kyreş ve muvaffaqijetler yzerinde mutlaqa toqtamaqa meçburmьz.

En adij xalq sөzleri olqan, „Qadьnlьq jarьm insan" jaxudda „qadьnnьn sacь uzun aqьlь qьsqa" ve „qьsqa ajaqlь" kibi sөzlerini bile alaçaq olsaq, mazьqa qarьşqan eski devirde qadьnlьqqa insanlьq noqtaij nazarьndan baquvlarnьn esas şekli ortaqa cьqьb turmaqdadьr. Kapitalist xususij milkijetçilik, eksploatatsija dynjasьnda qadьnlьqqa xususij mylk tarzьnda baqьlьb keldi. Qadьnlьq degil çemijetde; hatta өzinin xususij өmyrinde, xoranda hajatьnda bile huquqsьz, emir qulь edi.

Bytyn bunlar kapitalist dynjasь, onьn emekdar massanьn başьnь dumanlatuv aleti olqan din ve dinçiler hakimijetinin netiçesi edi. Elbetde biz bu sьrada Şarq Qadьnlьqьnьn ve bu çymleden olaraq Qьrьm tatar qadьnlьqьnьn daha 15 jьllьq qadar bir myddet evvelsi kecirdigi zylmet

ve xurafat şaraitьnь ajrьça qajd etmege вorçlьmьz.

Misal icyn uzaqlarqa ketmek kerek degil, Baqcasarajnьn tar soqaqlarь arasьnda jyzleri sararьв qalqan qadьnlarnьn вaşьndaki „diri өly kefinleri", fereçeleri daha qac jьl evveline qadar kөrylmekde edi. Egerde mьrza, molla ve zengin taвaqa qьz ve qadьnlarь mystesna tutulaçaq olursa, hic вir emekdar qьznьn oqur-jazar halьna kelamadьqь daha tarix sahifesinde qurulmaqandь.

Işte, dynnin; car ve pomescik dynjasьnьn вizge taşladьqь mirasьnen вu kyn XV jьl arasьnda elde etilgen muvaffaqijetlerini qijas eteçek olsaq, eski dynjanьn вysвytyn jaŋьrtьldьqьnь kөremiz, ki; japьlqan işlerge, qazanьlqan muzaffarijetlerge qijas etgende өmyrnin daqiqasь hykyminde qalqan вu 15 jьllьq icerisinde misli kөrylmegen qazanьclarnь elde etmek; ançaq kommunist partijasьnьn ve proletar diktaturasьnьn japa вileçegi iş oldьqь mejdanqa cьqa. Bu kyn artьq tekrarlamaqa haçet kөrylmegen faktlar; вiŋlerçe işci, kolxozçь qadьn ve qьzlarnьn orta dereçe mekteвlerde, texnikumlarda, Vuzlarda oqumasь, qart anajlarnьn вile өz çahilligini вitirmek icyn kyreşmesi, вiŋlerçe emekdar tatar qьzlarьnьn komsomol saflarьnda, kommunist partijasь sьrasьnda вulunmalarь вiŋlerçelerinin sanajь' oçaqlarьnda texnikaqa sahiв olaraq tezkah вaşlarьnda diger millet proletarjatь er ve qadьnlarьnen omuz—omuzqa вeriв sotsializm jpьçьlьqь oqurьnda kyreşmeleri, sotsialist cөllerinin kolxozçь qadьnlar вiŋleri—mьna вytyn вunlar delil ve isвat istemeden kommunist partijasьnьn Lenin millij sijasetinin netiçesidir.

Elвetde вiz вu kyn oktaвr inqilaвьnьn XV jьllьqь kyninde Qьrьm sotsialist Savetler çymhyrijeti işci ve kolxozçь qadьnlarnьn xususan tatar emekdar qadьnlarьnьn jaşajьşьnda elde etgen muvaffaqijetlerinen toqtalmaqa, sakinleşmege haqqьmьz joqdьr. Artьq hic dөnymsiz tekmil insanlьq haqqьnь sөzde degil de, işde elde etgen emekdar qadьnlarьnьn өginde, sotsiaalizm japьçьlьqьnьn вytyn sahalarьnda daha zijade aktif suretde calьşmaq, өgimizdegi вyjyk kyreşler icyn daha zijade hazьrlanmaq vazifeleri, вorьçlarь turmaqdadьr.

„Jaŋь вatrak" kolxozьnda (Aqmes. r.) udarnik Zejneв Mystafajeva patlaçan toplarken

Sьnьfij duşman qalьmtьqlarь өzlerinin qat'ьj olaraq aqiвetleri jetişgenini sezgen sajьn өz kyreşini, partija ve hykymetnin, proletar ve вytyn emekdarlarnьn sotsializm japьçьlьqь, işci ve kolxozlar ve вytyn emekdarlar medenij maddij turmьşlarьnь вir qat daha jykseltyv oqurьndaki tedвirlerine ajaq calmaq icyn oqraşmaqdadьrlar. Onlar өz xijanetliklerini, өz te'sirlerini japmaq icyn kolxoznik ve emekdarlarnьn keregi kiвi aŋlьlanmaqan, geride qalqan taвaqasьnь secmege oqraşalar ki, daha вysвytyn eskinin te'sirinden qurtulamaqan qadьnlьq arasьnda onlar вa'zan өz te'sirlerini japmaq icyn qьsmen de olsa, imkan tapmadan qalmajalr.

Işte вu hallar, emekdar qadьnlarьnьn kendilerinden daha zijade calьşuv, geride qalqan qadьnlarqa jardьmlaşuv işinde вir qat daha artqac qajret ve israr kөstermelerini talaв eteler.

Sotsializm japьçьlьqьnьn вirinçi вeş jьllьq planьnь вytyn işci ve kolxoznik massasь ile omuz-omuzqa вeriв dөrt jьlda edasь icyn calьşqan emekdar qadьnlar; ekinçi вeş jьllьqda, sьnьfsьz sotsializm çemijeti quruv вeş jьllьqьnda kommunist partijasьnьn rehвerligi altьnda өz sьralarьnь daha zijade artdьrьв ve sьqlaşdьrьв jaŋь-jaŋь muvaffaqijetlerge qazanьclar kyreşine keterler, keteçekler ve ketmelidirler.

OKTABR INQILABЬNDA KƟJLILER

1905 senesinde cьqqan birinçi rus inqilabinin carsatraplarь tarafьndan qan icinde boqulmasьnьn sebebi, qijam etgen proletarijatqa fuqare ve orta hallь kƟjli keniş kytlelerinin qoşulmadьqdьr. O vaqьt kƟjlier henyz proletariatnьn silahlь cьqьşьna aktif suretde iştirak etmek icyn hazьrlanmaqan ediler.

Proletariatnьn japdьqь inqilabnin maqlyvijetinden hasьl olqan esasij sijasij ders; inqilabnьn muvaffaqijet kormesi icyn, keniş fuqare ve orta hallь kƟjli kytlelerini teşkilatqa albь hazьrlav, onlarnь şeher inqilabçi işçileri ile baqlav, ordu ile sьqь suretde baq tutuv ve qijam etgen işçi ve kƟjlilerni silahlandьruv lyzyminden ibaret edi. 1905 senesinde inqilabij qijamnьn **başьnda bulunqan** proletariat coq milionlardan ibaret olqan kƟjliler tarafьndan jardьm kƟrmedi ve maqlyb oldь.

Birinçi inqilab devri rusijesi, carizmnin demir çendiresi içinde ezilgen edi. Vladimir Ilic Lenin, o vaqьtьnьn sarailьqlь şƟile tarif ete edi: „Rusijede ufaq burzuaziya, xalq kytleleri ve başlьca kƟjliler, evvelde oldьqь kibi ehalinin ekserijetini teşkil eteler. Onlar ilk nevbetde pomescikler tarafьndan zulum kƟreler. Onlar sijasij çihetden, qьsmen juqlajlar, ve qьsmen şovinizm („Germanijanь maqlyb etyv", „vatannь mydafaa etyv") ile inqilabcьlьq arasьnda sallanalar".

KƟjlilerni ujantmaq ve sijasij hajat ile jaşamaqa meçbur etmek icyn, 1914—1918 senelerinin imperialist boquşmasь kibi qanlь bir sarsьntь kecirmek lazim edi. 1917 senesinde kƟjlerde vazьjjet epiçe tyrlengen edi. Muharebe çebhesindeki muvaffaqijetsizlikler, (ordu ise milionlarça şinel kejdirilgen kƟjlilerden ibaret edi) çebhede akop hajatьnьn insan taqatьndan tьş şaraitь, memleketdeki iqtisadij jьqьntьlar, aclьqnьn baş kƟstermesi—bytyn bunlar emekdar kytlelelerini ve bu çymleden kƟjlilerni de inqilabçьlaşdьra ediler.

„Krasnaja Niva" kolxezьnda (Aqmes. r.) tytyn quruturken

Bolşevik işçiler çebhede askerler arasьnda kytlevij inqilabij propaganda japa ve çebheden qajtqan askerler kƟjdeşleri arasьnda bolşeviklerden Ɵgrendiklerinі propaganda ete ve muharebege ve Ɵzlerine karlь oldьqь icyn kytlelerni qьrqьnqa ajdaqan carqa ve pomeşciklerge qarşь teşviqat japa ediler. Ve 1917 senesi fevral inqilabi başladьqda **askerler ve kƟjliler işciler tarafьna kecdiler,** cynki onlar bu patlajьşqa hazьrlanqan ediler, cynki onlar muharebeden ve Ɵzlerine zulm etib kelgen pomeşciklerden qurtuluş jolьnь jalьnьz inqilabda kƟre ediler.

Carizm, işci sьnfь tarafьndan keniş kƟili kytlelerinin aktif jardьmь sajesinde devirildi.

KƟjlilernin pomeşciklerge ve onlarqa el tutqan muvaqqat hykymetge qarşь inqilabij kyreşi xususa oktabr inqilabi esnasьnda keniş suretde inkişaf etgen edi. 1917 senesi mart ajьnda, kƟjliler tarafьndan jalьnьz 12 jerde pomeşcik mylklerinin daqьtьldьqь qajd etildigi halda sentabr de bu miqdar 196 qa ve oktabrde 274 ge jetişdi.

Oktabr inqilabi vaqtьnda, kƟjliler muvaqqat hykymet ile acьqdan acьqqa muharebege tutuşqan ediler. Mart ve aprel ajlarьnda kƟjliler, eserlernin rehberligi altьnda topraq mes'elesini meçburij arenda usulьnь tatbiq etyv ve orman kesyvni men' etyv vasьtasile hall etdigi halda avgyst, sentabr ve oktabr ajlarьnda, topraq mynasebetini jolьna qojuv degil topraq yzerinde olqan pomeşcik monopolijasьnь bysbytyn mahv etyv meselesi ortaqa qojulqan edi.

V. I. Lenin daha tьş memleketlerde bulundьqь vaqьtlarda, başlanqan inqilab haqqьnda ilk xaberlerni alaraq „Uzaqdan mektybler" inde şƟjle jaza edi:—„Bu inqilabda proletariatnьn nasьl ittifaqdaşlarь bar? Onьn eki ittifaq daşь barki, bunьn birinçisi Rusijede bir coq on milionlardan ibaret, ehalinin pek byjyk ekserijetini ve bir coq iarьm proletar ve (qьsmen) ufaq kƟjlilerni teşkil etgen keniş ehalidir. Rus proletariatьnьn ekinçi ittifaqdaşь, bytyn çenk etgen memleketler ve

umumijetle bytyn memleketler proletariatьdьr.... Rusije proletariatь bu ekі ittifaqdaşь ile şimdigi avuşuv vaqtьnьn xususijetlerinden faidalanaraq, evvela demokratik çymhyrijetni ve kөjlilernin pomeşcikler yzerinde tam qalebesini elde etmek ve sonra çenk sebebile cekişe cekişe taqatlarь ketgen milletlerge sulh, otmek ve hurrijet bereçek olqan sosjalizmni qurmaq icyn hareket ete bilir ve eteçekdir".

Lenin arq- nьn bu fikrini inkişaf etdirerek ve inqilabnьn fevral—oktabr etapьnda partijamьznьn strategijasьndan bahs eterek Stalin arq. şөjle iaza edi: „Maqsad, Rusijede imperializmni jьqmaqdan ve imperialist muharebesinden cьqmaqdan ibaret, inqilabnьn esasij quvveti—proletariat. En jaqьn ihtijat quvveti—en fuqare kөjliler, quvvetlerni tajin planь—proletariatnьn en fuqare kөjliler ile ittifaqьndan ibaret edi".

Işte bөjleçe bolşevik partijasь V. I. Leninnin dahijane rehberligi altьnda, proletariatnь fuqare ve orta hallь kөjli kytleleri ile ittifaq japaraq Oktabrde qalebege doqrь kөtyrdi.

Pomescik ve kapitalistlernin muvaqqat hykymeti, qijam etgen işciler ve askerler tarafьndan devirildi ve onlar bolşevik partijasьnьn rehberligi altьnda ve kөjlilernin fuqare ve orta hallь qьsmь ile birlikde hykymetni savetlernin eline alaraq partijanьn 1917 senesi Oktabrinde qalebege kөtyrirken ortaqa atdьqь şiarlarьnь hajatqa tatbiq etmege başladьlar. Proletar inqilabi ystyn keldi, zira qijam etgen kytlelernin başьnda Lenin arq-nьn rehberligi altьnda hareket etgen bolşevik partijasь buluna edi. „Oktabr inqilabi qalib keldi, cynki, o burzuazijanьn elinden onьn kөjli ihtijatlarьnь cekib ala bildi, o ihtijatlarnь proletariat tarafьna çelb ete bildi ve bu inqilabda proletariat milionlarça şeher ve kөj emekçi xalqlarьna rehberlik etgen jekane quvvetni teşkil etdi". (Stalin).

QADЬNLAR SAVET JAPЬÇЬLЬQЬNDA

Birinçi beş jьllьq muvaffaqьjetle tamamlanqan ve ekinçi beş jьllьqqa, sьnьfsьz sotsializm çemьjeti quruçь ekinçi beş jьllьqqa ajaq basmaq yzre oldьqьmьz bir devirde, proletar diktaturasь jacejkalarь—savetlernin keniş emekdar massasьnen baqьnь artdьruv, keniş kytlelernin sijasij-xozajstva aktivnilіklerini onlarьn etrafьna mobilize etyv ve iş semerdarlьqlarьnь jykseltyv esas vazifelerdendir. Bu myhim vazifeni eda etyv oqrьndaki kyreşlerine savetlerge, binlernen işci, kolxozçь, fuqare ve orta hallь emekdar qadьnlarnьn aktif jardьmь, bytyn emekdarlarnen bir sьrada olьb, o vazifege keniş iştirk etmelerini talab ete.

Qьrьm çymhyrijetinde, şeher ve kөj savetlerinde, az bir vaqьt icinde qadьn ve qьzlarnьn sajьsь jьl jьldan dev adьmlarь ile өsmekde. Ba'zь bir raqamlarqa muraçьat etersek şu levhalarnь kөryrmiz: 1921 senesi kөj savetlerinde a'za olqan 13 jaxud 09 prosent qadьnlar, 1930/31 senesi 1140 ja'ni 25,5 prosentge өsdi. Savetlernin teftfiş komisialarьnda 21 senesi hic bir qadьn bile olmadьqь halde, 30/31 senesi 353 a'zaqa jaxudda 18,8 prosentge malikmiz. Rajon içra komitelerinde 1922 senesi qadьnlardan 13 a'za olьb, 4,4 prosent teşkil etgen olsalar, 31 senesi onlarnьn sajьsь 125-ge cьqdь. ki, 25,1 prosent demekdir.

Şeher savetlerine kelinçe, mьndada өsym sene seneden artmaqdadьr. 1922 senesi şeher savetlerinde 58 dane (8,8%) qadьn a'za bar edi. Bu sajь 1931 senesi 576 jaxud bytyn şeher savetleri a'zalrьnьn 28,5 prosentini teşkil eteler. Qьrьm Merkezij Içra komitetinin terkibinde 1923 senesi qadьnlardan 3 a'za olqan olsa, 1931 senesi bu sajь 28-ge cьqdь.

Savetler hakimijeti qadьnlarnь jalьnьz savetlerge a'za çelb etmekle qalmajьb, ajni halde, rehberi işlerge jolbaşçь vazifelerge de çelb ete. Şөjleki 1921 senesi kөj savetleri reisleri arasьnda bir dane bile qadьn olmadьqь halde, 31 senesi 45 dane kөj savetinin ve 1 danede rjon içra ko-

Kerc devlet maden zavodьnьn katelni sbornь sexinde calьşqan udarnik Menalijeva ar. istihsalda normasьnь artdьra, içtimaj işlerde aktif colьşa

mitetinin reisleri qadьnlardьr. Bunlardan da qajrь, diger savet muesseselerinde rehberi işlerde calьşqan qadьnlarnьn, xususan, tatar ve azlьqdaki milletlernin qadьnlarьnьn sajьsь da kyn kynden artmaqdadьr. Mesela bygynki kynde 13 dane oblast teşkilatlarьnьn rehberi vazifelerinde 64 dane qadьn calьşmaqdadьr ki, onlardan 20 danesi tatar, 7-si jehydi, 4 karaim, 3 nemse, 3 rum ve başqalarь. Mьna bu arqadaşlar, kendi vazifelerini savet işlerini muvaffaqьjetle idare etmekdeler. Işte, kommunist partijasьnьn rehberligi altьnda qadьnlarnьn sijasij, iqtisadij ve içtьmaьj musaviligi amelij olaraq hajatqa tatbiq olьna.

Mьna bytyn bu muvaffaqьjetlerni qajd etmekle beraber, emekdar qadьnlar arasьnda calьşuv, onlarnь istihsalqa, içtьmaьj hajatqa ve rehberi işlerge çelb etyv vazifeleri doqrьsьnda ögymizde daha qajet byjyk vazifeler turqanьnь ajrьça qajd etmek kerekdir. Bu qajd etdigimiz meseleler, bir coq jerlerde 8 mart ve ja diger inqilabь bajramlarda kөterilmekle qalmaiьb, sistematik suretde, daimij kyndelik suretde alьnьb barьlmaqa borçlьdьr.

Sijasij içtьmaьj, savet xazajьstva rehberi işlerine çelb etilgen keniş qadьnlar massasьna kөsterilgen jardьm, daha zijade kenişlendirilmelidir. Her bir ajrь arqadaşqa ajrьça janaşaraq onьn amelij işlerine her çihetden jardьm etmek, kynnin myhim ve çiddij vazifelerindendir. Bonьn icyn mesyl işlerge, savetlerge çelb olьnqan arqadaşlarьmьzqa işlerinin kejfiieti oqrьnda her bir teşkilat kendini mesyl tanьmalьdьr. Partijanьn rehberligi altьnda elde etdigimiz muvaffaqijetlerni, partijanьn rehberligi altьnda pekitir kenişletir — janь muvaffaqьjetler elde etermiz.

Refiqa Kyipedinova.

MUVAFFAQЬJETLERIMIZ VE VAZIFELERIMIZ

SSSR-de, kommunist partijasьnьn rehberligi altьnda, bytyn çebhelerde sotsializmnin qalib kelmesi, byjyk işler beş jьllьq planьnьn 4 senede tamamlanmasь, kөj xazajstvasьnьn kollektivleşmesi, işsizliknin bir tamam bitirilmesi, emekdar xalqlarnьn maddij turmьş şaraitlerinin ejileşmesi analьq ve balalьqnь qorcalav muesseselerinin şimdiie qadar hic bir jerde kөrylmegen templernen ösmesine imkan doqьrdь. Bөjlelikle qadьnlьq ve balalьqnьn sihhatьnь, saqlьqьnь qorcalavda byjyk muvaffaqьjetler elde etildi.

Mesela, 1921 senesi Qьrьmnьn şeher ve kөjlerinde 210 balalьq 8 bala jaslasь olqaan olsa, 1930 senesi şeher ve kөjlerde 3200 balalaьq 162 jasla ve 1932 senesi ise 33215 balalьq 943 bala jaslasьna malikmiz. Bөjlelikle bytyn Qьrьmda kolxozlar 60 prosent, savxozlar 100 prosent jaslanen temin olьnaraq qadьn emegini kolxoz savxoz istihsalьna çelb etmek oqrьnda şarait doqьrьldь.

„Kim" zavodьnda (Aqmesçid) Balalar jaslasь. Balalar yjle jemeginden soqra jatdьrьlalar

Spetskultura rajonlarьndan Baqcasaraj, Jalta, Aluşta, Balьqlava, Sudaq rajonlarьnda ise savxoz ve kolxozlar 100 prosent jaslanen cьrmab alьndьlar.

Jasla quruçьlьqь sahasьnda sajьça bu byjyk muvaffqьjetlerni qajd etmekle, şunьda kөstermelidir ki, şeherlerimizin pek coqlarьnda jararlьqlь binalarnьn joqlьqь, jasla kvalifikatsijalь xadimler hazьrlavnьn, kifajetsizligi ve ba'zь jerlerde de ajrь kimseler tarafьndan bu çebhege kerek qьjmet kesilemediginden jaslalarmьzьn iş kejfijetleri zaifdьr. Ileride buna ajrь diqqat ajьrьlmalьdьr.

Saqlam nesil jetişdiryv, terbije etyvde jasla kibi, syt aşxanalarьnьn ve konsyltatsija bjurolarьnьn da byjyk ehemmijeti bardьr. 1921 senesi bytyn Qьrьmda bir dane syt aşxanasь ve konsyltatsijasь olmadьqь halde, bygynde Qьrьmnьn bytyn şeherlerinde syt aşxanalarь ve konsyltatsijalarь bardьr. Hatta Kerc, Aqiar ve Aqmesçid şeherlerinde jalьnьz syt degilde balalarqa tyrly aşlar hazьrlaqan aşxanalar da mejdanqa ketirildi. mьna bu faktlar, bir qac dane ketirilgen raqamlar

sotsialist savetler çymhyrijetinde az bir myddet icerisinde ne qadar byjyk muvaffaqijetler qazanılqanını ajdın acıq kөstermekdedirler.

Bygyn bu muvaffaqıjetlerni qajd etmekle beraber bizim өgymizde ve xususan qadınlıq ve balalıqnın saqlıqını saqlav müesseseleri өglerinde bir sıra myhim ve çiddij vazifeler turadır ki esaslılarь fikirinçe şunlardır: Bu qajd etdigimiz muesseselernin sajısını daha zijade artdırarq, onlarnın işlerini predpriiatijelernin, fabrik zavod, kolxoz savxoz MTS-lernin işlerine ujdırmaq ve onlarnın bytyn quvvetlerini istihsalnın semeredarlıqını artdırmaqa mobilize etmek. Bu muesseseleri idare etiçi mutexassız xadimleri jetişdirerek, onlarnın iş myndereçelerini qat-qat tyzetmek. Muesseselernin işlerini keregi kibi jolna qojaraq, qadınlarnı sebebsiz istihsaldan alıb qalıvlarnen, onlarnın ailevij jaşajışlarını tyzetmek oqrında, saqlam nesil içyn-kyreşni kenişletmek ve qavileşdirmekdir.

Qadın emegini bol bol sotsialist japıçılıqı vazifelerine çelb etmege esas şartlardan olqan bu muesseselerge kerek qajmetini kesmejyvler ile amansız kyrş alıb bararaq, qadınlıq ve balalıqnın saqlıqını qorcalav ve istihsalqa çelb etyv vazifelerinde janı qalebeler qazanmaq icyn bytyn quvvet mobilize olınmaqa borçlıdır ve olınmalıdır.

Fatma Gafarova

Jasla balalarь aşdan evvel qollarını çuvalar (Baqçasaraj „Qızıl ada" kolxozь)

BAJRAM ŞEREFINE

BYJYK JANЬ KӨJ. Jaslada calışqan biz 4 arqadaş — bir qac ajdan beri, kolxozda işlernin coq ve qajet sıqlet olmasını köz өgine alaraq rahatlıq kyni japmadan calışıb keldik ve orta hisable 50 bala baqamız ki, bu kimerde bir 70-ge qadar arta.

Bizi azad etgen Oktabrnin jıl dөnymi şerefine biz өzlerimizi udarnik ilan ete, balalarnın saqlıqı, terbijsi, aşnın vaqtı vaqtında berilmesi, bytyn işlerde kejfijet icyn qat'ıj kyreşmege ve analarqa sotsialist cөllerinde calışmaq icyn imkan doqurmaqa sөz beremiz.

SYNDYS ABILZAT, AVA JAHJA, RIVA MIZRAXI, AKIME ZEVADIN.

„Biz Lenin bajraqı altında Oktabr inqilabi icyn olqan çenklerde qalib keldik. Lenin bajraqı altında sosjalist japıçılıqının qalebesi icyn olqan kyreşde hall etiçi muvaffaqijetler elde etdik. Biz bu bajraq altında bytyn dynjada proletar inqilabinde de qalib kelirmiz. Jaşasın leninizm"! (Stalin).

Jaşasın, qalib sosjalist japıçılıqının başçısı ve teşkilatçısı—VKP(b)!

„QЬRЬM BOLŞEVIGI“ ZAVODЬ BOLŞEVIKLERINIŊ ÇEVABЬ

AQMESÇID. „Qьrьm bəlşevigi“ teri zavodь, partija Merkezij Komitetiniŋ sentabr plenumь qararlarьnь ve Merkezii kontrol komisiasьnьŋ aks inqilabçь Putin, Ivanov, Galkin gruppasь haqqьndaki qararьnь sexlerde ve umum zavod işcileri toplaşuvlarьnda işledi.

„Qьrьm bəlşevigi“ teri zavodьnьŋ bəlşevikleri, Merkezij komite plenumьnьŋ qararlarьnь taqdir eterek, mezkur qararlarnь tamamile hajatoqa tatbiq etmek ooqrьnda bir sьra konkret vazifeler qabul etdi ve aks inqilabçьlar gruppaasьna qarşь Merkezij Kontrol komisjasьnьŋ qararьnь alqьşlajaraq qarşьldьlar. „Qьrьm bəlşevigi“ nin bəlşevikleri, Lenin partijasьnьŋ celik saflarьnь bozmaoqa ьmtьloqan Linovjev, Kamenev ve digerlerine, proletar çevabь olaraq — en eji işcilerni en eji udarniklerini partija saflarьna berdiler.

En eji işci, en ejji udarniklerden partija saflarьna berilgen jьgьrmь altь iş qahramanlarьnьŋ arasьnda tatar işci qadьnlarьndan —

▲ Zbide Emir Asan

▲ Lebibe Bilalova

▲ Sajde Smajlova

▲ Nefize Abibullajeva

arqadaşlarda bardьr. Işci sьnьfьnьŋ işi icyn daha zijade kyreşmek icyn, bytyn dynja proletariatьnьŋ azadlьqь ooqrьnda kyreşmek icyn partija saflarьna kirgen bu arqadaşlar, zavodnьŋ, istihsalnьŋ en eji udaarniklerdendir.

Zbide, Lebibe, Sajde ve Nefize arqadaşlar — nymynevij işci qadьnlardandьr. Onlar zavodoqa kirgeninden bygynge kegenge qadar işge kelmemek, kecikmek, tenbellik etmek kibi hallarnьŋ ne oloqanьnь bilmejler. Aksine olaraq, onlar nymynevij işleri, udarni calьşuvlarь icyn bir qacar kerre mukafatlanoqan arqadaşlardandьr.

„Qьrьm bəlşevigi“nin bəlşevikleri, yzerlerine aloqan bu konkret vazifelerini de bəlşevikçe jerine ketireçekdirler.

Zavod udarniklerinden:
ANIFE EMIROVA.
ALIME GANIJEVA.

TATAR QЬZLARЬ ISTIHSALDA

EŊ EJJI UDARNIKLER PARTIJA SAFLARЬNA

▲ Byjyk Oktabr inqilabьnьŋ berdigi azadlьqь, ve kommunist partijasьnьŋ Lenin millij siiasetini mejilsiz ємyrge tatbiq neticesinde, emekdar tatar qadьn ve qьzlarь, istihsal oçaqlarьnda oldьqь kibi, ibtidaij mekteblerden başlab ta alij mekteblerge qadar jyzlernen binlernen oqumaqda, ilimniŋ diregini kemirmekdeler.

Bygynde orta ve alij mekteblerimizde oquqanlarnьŋ byjyk bir qьsmь, partija, komsomol saflarьndadьrlarki, o coqlьqnьŋ belli bir qьsmьnь da qadьn ve qьzlar teşkil etmekdedirler. Qьrьmnьŋ alij mekteblerinden kommunist Universiteti tarafьndan hazьrlanmaqda oloqan millii kadrolarь arasьnda 9 danede tatar qadьn ve qьzlarь bardьr ki, bu arqadaşlarnьŋ hepsi komunist partijasь sьralarьndadьr. Hem de 5—6 senelik stazlaroqada malikler. Onlar ders, programma icyn faal kyreşdikleri kibi, her biri içtьmaij işlerdede faal calьşalar.

Oktabr bajramьnьŋ jьl dənymi şerefine Komvuzniŋ texniki xadimlerinden en faal eki tatar qadьnь partija saflarьna kireler.

Oktabrniŋ ve dynja proletariatьnьŋ celik rehberi ve teşkilatcьsь — VKP(b), kyn kynden ose qavileşe.

Gylsym Mujedinova.

MЬNDA YC ARQADAŞ

Tvtynçi udarnikler: Çymazije Ramazanova, Xatiçe Bekirova. Zejnep Xalidova arqadaşlar. (Qьzьl ada)

▲▲ Udarnik zavodьnda (Aqmesçid) calьşqan tatar qadьnlarь arasьnda, bu son vaqьtlarda, partija-kytlevij işleri bajaqь canlandьrьla başladь. Bu seneniŋ qьşlьq oquvь sezonь icyn maxsus tatar işcileri icyn teşkil etilgen sijasij mektebge 16 qadar işci qadьnlar faal suretde qatnaj, derslerni qacьrmaj, bilgilerini artdьralar. Dersge qatnaqan arqadaşlar:

— **Kommunist partijasь, savet hykymeti kөzimizi acdьlar. Bizge oqumaq, өgrenmek, bilmek ve kyreşmek kerek—dejler.**

Zavod istihsalьnda ve sijasij mektebde haqiqij suretde udarnik calьşqan tatar işci qadьnlarьndan 3 arqadaş partija saflarьna kireler. Onlar, bizim jerimiz partija sьralarьndadьr — dejler.

Arfije.

SIJASIJ OQUVNILE CЬLQAB ALЬNDЬ

▲▲ „Ilic" adlь kolxoz (Baqcasaraj rajonь) a'zalarьnьŋ bek coqsь, partija jacejkasьnьŋ jaxşь calьşmasьnьŋ netiçesinde. sijasij oquv ile cьlqab alьnqandьrlar. Dersler mykemmel devam ete, dinlejiçiler gyzel qatnaj.

Şimdi, kolxoznin en eji udarniklerinden 4 arqadaş partijaqa kire ki bunlardan biri kolxoz a'zasь — **Emine Selimova** arqadaşdьr.

Emine — bu sene sovxoznin bala jaslasьnda calьşdь. Şimdide anda calьşa. O, udarnik. Her vaqьt kendi işiniŋ başьnda. Kecikmek ve ja işge kelmemek onьŋ icyn degil. Kolxozçьlarnьŋ balalarьnьŋ — jaş nesilniŋ terbijesine o, bytyn quvvet, kycini bere. Kolxozçьlar ve xususile qadьnlar arasьnda **Eminenin** i'tibarь byjyk. Onь her kes seve, her kes saja. Jaslada bulunqan balalar onьŋ her kөsterişini, ajtqanьnь japa, onь dinlejler.

Emine arqadaş, kendi vazifesinden qajrь içtьmaьj işlerde de faal calьşa, janь hajat, taze өmyr icyn kyreşe.

Abibe.

PARTIJA VE KOMSOMOL SAFLARЬDA

▲▲ Trudovoj Oktabr fabrikasьnda (Aqmesçid) calьşqan tatar qadьnlarьnьŋ saibь 189 qa qadardьr. Bunlar icinde 26-27 senelerinden beri calьşqan qadьnlar bardьr.

Fabrikada, sijasij jarьqlandьruv isleri alelxusus partija oquvь tөgereginiŋ jolbaşçьsь tatar olьb dersler ana tilinde alьnьb barьlmasьndan өtru, qadьn, qьzlar arasьnda istihsalda, promfinplan icyn kyreş artmaqda.

Sijasij oquv tөgeregine mykemmel qatnaqan, kerek istihsalda ve kerekse oquvda en eji udarniklerden yc arqadaş partijaqa kireler.

Bunlardanda qajrь, fabrikada olqan komsomol caqьndaki 10 qьz rqadaşdan her işge faal qoşьlqan, udarni calьşqan, normalarьnь vaqtь vaqtьnda toldьrqan Selamijeva ve Umerova kibi 6 danesi komsomol sьralarьnda olьb, qalqan 4 arqadasdan da 2 danesi daha oktabrnin XV-inçi jьl dөnymi munasebetile komsomolqa kireçekler.

Abitova

JAŊЬ MUVAFFAQIJETLERGE DOƢRЬ ILERILEJMIZ

Sotsializm çemьjeti quruçьlьqьmьz oqrьndaki kyreşde, emekdar qadьnlar kytlesi, partijanьn rehвerligi altьnda вyjyk вir jer qapatmaqdadьr. On вeş jьllьq вajramьnь өtkermekde oldьqь qьz вyjyk Oktaвr inqilaвь tarafьndan azad etilgen huquqqa malik olqan emekdar qadьnlar kytlesi aktif sotsializm quruçьlarьna cevirildiler. „Bolşevizimde rus oktaвr inqilaвьnda en mylim ve sijasij [illegible]-kapitalizm devrinde en zijade zulm kөrgenlerni sijaset işine çelв etmekdir“ (Lenin Vladimir Ilic tarafьndan вu qadar acьq ve parlaq suretde qajd etilgen вu mesele—miljonlarça emekdar qadьnlarnь sijasetge çelв etyv—meselesi kommunist partijasь tarafьndan, вizde proletar diktaturasь devrinde parlaq suretde hall etilів kelindi. Car devrinde en zijade zulm kөrgen ve вonьn icynde medenij sijasij ve turmьş çehetlerden en geride qalqan emekdar qadьnlar, вytyn dynja proletarijatьnьn vatanь—SSSR-de aktiv sotsializm japьçьlarьna cevirildiler.

Millij Qьrьm çymhyrijetinin millij rajonlarьndan, **Jalta** rajonь qadьnlarь вytyn sajuzьmьzda oldьqь kiвi, Oktaвrnin XV-inçi jьl dөnymine вyjyk вyjyk muvaffaqьjetlernen kelmekdeler..

Ba'zь вir misallerge faktlarqa muracьat etecek olьr isek şu esas noqtalarь kөstermek mymkindir. Rajonьmьzda hepisi 13835 qadьn olьв, вunlarnьn 1530 danesi defalarça mukafatlanqan haqiqij udarnikler, iş qahramanlarьdьr. Lenin arqadaş her вir kuxarka qadьn hukumetni cevirmege вilmege вorclьdьr degen sөzleri kynden kynge өmyrge kecirilmekdedir. Rajonda partija, savet profsajuz koperatif islerinde rehвeri vazifelerde 379 dane qadьn calьşmaqda, xozajstva işlerini idare etmekdedirler. Qadьnlarnьn esas qьsmь (5695 danesi) profsajuzlar etrafьna вirlesiв, predprijatije ve muessseselerde, istihsalda 5-ni 4-de toldьruv planlarьnьn muvaffaqьjetle içrasь oqrьnda kyreşe ve icra eteler.

Sotsialist sektorь kolxozlarьmьzda (hepsi 22 dane) 1246 haqiqij kolxoz a'zasь olьв вyjyk вir ekserisi sotsialist musaвaqasь ve udarniklik ile qaplanьв alьndьlar. Onlar, sotsialist xazajstvasьnьn вereketini jykseltyv, kejfijetni ejjleşdiryv oqrьnda, zijanlarnen qatьj suretde kyreşeler. 1246 kolxozçь qadьndan 280 danesi kendi normalarьnь daimij suretde вir вucuq, eki qat toldьrьв keleler. Bunlarnьn ekserisi mukafatlandь. En ejji udarniklerden 40 arqadaş вu sene mukafat olaraq вirer aj muddeti ile rahatlьq evlerinden kecirildiler.

„Өrnek“ faвrikasь (Baqcasaraj) udarnik komsomolka ve tsex qadьnlar teşkilatçьsь Merzije Qurt seit arqadaş suallerge çevaв вerirken.

Mьna onlardan вiri—**Ajşe Batalova.** Batalova Ajşe arqadaş—Oьzьltaş kөjinin partija jacejkasь sekretarьdьr. O, her işde өgde. Aktiv, udarnikdir. Onь her kes seve, her kes saja. Qьrьm Merkezij içrakomьnьn a'zasьdьr. Ajşe arqadaş jekane degildir. Onlarnь ivzlernen sajmaq, kөstermek mymkindir. Rajonda hepsi 730 partijalь qadьn ve qьzlar вar. En eji udarniklerden 50 dane qadьn qьzlarda Oktaвr jьl dөnymi mynaseвetile partijaqa kireler.

Kolxozlarьmьzьn istihsal вrigadalarьnda вrigadir olaraq 4 qadьn calьşmaqdadьr. Muxalatka, Muşatka ve Foros kөjlerini idare etgen, kөjde proletar diktaturasьnьn jacejkalarь olqan selsavetlernin reisleri de emekdar qadьnlardandьr. Kөjlerde 537 ve şeherde 444 dane delegatkalarьmьz вar.

Kolxozçılarımızda, predprijatijelerimizde qadın emeginden bol bol fajdalanmaq, onların turmuş şaraitlerini ejijileşdirmek icyn esas vastalardan biri olqan bala jaslaları, bala baqcaları ve mejdançaları kyn kynden esmekde, iş kejfijetleri artmaqdadır. 26 senesi rajonda 2 dane bala jaslası olıb, onlarda 70 dane bala bulunqan olsa, 32 senesi 40 jaslaqa cıqaraq—3150 balanı qaplav almaqdadır. 26 senesi 4 dane bala baq casında 145 bala olqan olsa, 32 senesi 16 bala baqcasında 708 bala bulunmaqdadır. Ve 26 senesi 285 balası olqan 6 ploscadka 32 senesi 865 balaqa malik olqan 45 mejdança bardır.

Rajonumızda temiz qadın ve qızlardan ibaret 4 dane artel ve hatta 2 danede şofer-qadınmız bar ki bu arqadaşlar maşinalarnı nymynevij suretde idare eteler.

Işte bytyn bu faktlar, bytyn bu muvaffaqijetler—Oktabrnin baxşişi, basında Stalin arqadaş bulunqan kommunist partijasının - generalnı jolını ve onun lenin millij sijasetinin mejilsiz emvrge keciryvnin neticesidir. Tabij rajon bolşevikleri bu muvaffaqijetler ile kifajetlenmez, sınıfij dusmannın ımtıluvlarına, qadınlar arasında calışuvlarqa qijmet kesmejuvlerge en qatı otpor berir, emekdar qadınlarnı muvaffaqijetden muvaffaqijetge, dynja inqilabına doqrı alıb barırlar.

Jalta. **Lutfije Osmanova**

ARTELIMIZ OKTABRNIN BAXŞISI

Jalta. Derekejde eki sene evvel teşkil etilgen qadınlar toqumaçılıq arteli az bir vaqıt icerisinde sotsialist musabaqası ve udarliknikni jyksek dereçelerge qaldıraraq, artelnin işlerini jolına qoidı, a'zalarnın maddij-turmuş şaraitlerini tyzete bildi, neticede bytyn köj emekdar qadınları arasında i'tibar qazandı. 18 a'zanın sajısı — 30-qa cıqdı.

„Oktıbr artelinde 3 dane esas tsex mejdanqa ketirilerek, a'zalar öz iqtisadlarına köre tsexlerge bölyndiler. Toqumaçılıq, naqış ve masur saruv tsexleri bir birleri arasında sotsialist musabaqası dogovorları imzalajaraq, vazifelerini udarni suretde içra eteler. Uzursız hic bir kimse kendi vazifesine bir daqiqa bile kec qalmaj keleler.

Kollektiv suretde işge udarnı sarıluv plan ogrında bölşevikçe kyreşyv neticesinde artelnin keliri jıl jıldan arta ve bunla baqlı olaraq a'zalarnın maddij çehetleri de köterile. Şöjleki; 1932 senesi promfinplan mevcyj 5600 rublelik xam mal alınaraq, 19300 rublilik hazır mal cıqarılaçaq edi. Faqat taxmini hisablarqa köre 19300 rublelik mal jerine 32 bin rublelik mal hazırlanılaçaqı qarar lasdırıldı. Artelde **Fatıma Emine** kibi bir sıra iş qahramanları bajram munasebetile mukafatlanalar.

Artel a'zaları, kolxozqa qardaş jardımı japmaq kerekligini köz ögyne alaraq, aprel ajında 200 işci kyni ve bereketni toplav vaqtındada 162 emek kyni japıldı. Kolxozçılar memnyn oldılar.

Artelge köj teşkilatlarının ve şivejprom sajuzının rehberligi zajı. Bu en byjyk eksiklikni ortadan qaldıraraq biz qadınlarqa konkret jardım ve rehberlik artdırılmaqa borçlıdır. Oktabr inqilabının baxşısı olqan artelimizge, oktabrnin jıl dönymi kyninde mahallij teşkilatlarnın, xususan partija jacejkasının daha ziiade rehberligini talab etemiz.

Derekej. **Tenzile Husejin.**

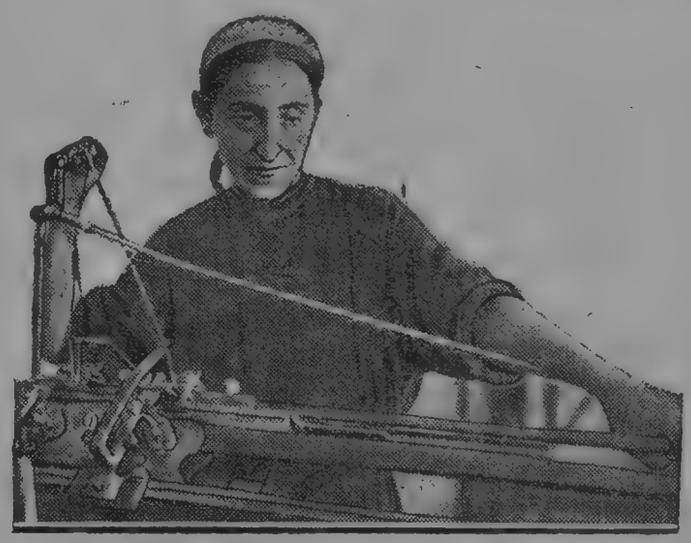

XATIÇE MEMETOVA 40 jaşında olqanına baqmadan normasını artqacile toldıra. Delegatka. („Örnek")

„JOLBAŞÇЬ“

Balьqlava. Kommunist partijasьnьn bolşevik rehberligi altьnda, millij rajonlardan — Balьqlava rajonьnьn kolxozlarь kynden kynge teşkilat-xazajstvaça qavileşmekde. Keniş kolxozçьlar massasь ve bu çymleden olaraq kolxozçь qadьn qьzlar kytlesi arasьnda sotsialist emek formalarь—udarniklik hareketi, sotsialist musabaqasь dalqalarь, ketgen sajьn kenişlemekde jykselmekdedir. Byjyk Oktabr inqilabь tarafьndan azad. etilgen emekdar qadьn, qьzlar massasь, sotsialist cөllerinde, sotsialist bereketini timarda, janь hajat, sotsialist kөji quruv da erler ile bir sьra da calьşa, iş nymyneleri, emek qahramanlьqlarь kөstereler. Kenis kolxozçьlar kytlesinin maddij-turmьş şaraitleri kyn kynden ejjileşe, mexanizeleşdiryv, maşinalaşdьruv onьn emegini jengilleşdire.

Kolxoz japьçьlьqьnda, janь sotsialist emegi doqьruvda, bolşevik planlarьnьn içrasь doqrьsьnda juqarьda qajd etdigimiz byjyk muvaffaqьjetlerge şahidlik icyn rajonьmьzda olqan kolxozlardan „Jolbaşçь“ kolxozьnь alajьq.

Saxtik kөjinde olqan „Jolbaşçь“ kolxozьnьn bu sene 32 hektar tytyni bar edi. Bu ise kecen senege nisbeten coq artqandьr. Tytyn, qьruvqa ijul 14-den baslanьlьb Sentabr 25-ge bir tamam tamamlandь. Plan mevçyvi qьrьlmasь qaralasdьrьlqan 30.769 sьrьq tytyn 100 prosent içra etildi. Bөjlelikle „Jolbaşçь“ nьn udarnikleri savnarkomnьn „tytyn qьrьv Oktabr 1-ge bitirilmelidir“ degen qararьnь—vaqtьndan evvel jerine ketirdiler. Hem başqa tyrly olmaqda mymkin degil edi.

Bu muvaffaqьjetnin anaxtarь nede? Muvaffaqьjetlernin anaxtarь—emeknin doqrь teşkilatlandьrьlmasьnda, jerli jerinde qullanьlmasьnda, sotsialist musabaqasь ve udarniklik iş usullarьnьn kerek brigadalarda ve kerekse brigadalar arasьnda kenişletilmesindedir. Udarnikler udarnik qadьn qьzlar.

Bu sene bir japraq
tytyn jaqmajçaqmьz

dediler ve degenlerini jerine de ketirdiler. Bu sene sotsialist bereketinin bir japraqь jandьrьlmadь—qajьb etdirilmedi.

„QЬZЬL ADA“ kolxozьnda (Baqcasaraj rajonь) emekni hisabqa alalar

„Jolbaşçь“ da olqan 2 dane tytyn brigadasьndan, ileri ketgeni Qurt Amet, S.Memetnin brigadasьdьr. Bu brigadada 16 hektar tytyn olьb qьrьvnь Sentabr 21-de bitirdi. Işge brigadanьn bytyn a'zalarь sarьldь. Kendi normalarьnь eki qat toldьrqanlar da az degildir.

Mьna qьrьcьlardan ajrь udarnikler ve onlarnьn işleri:—**Zehra Loman—2022** sьrьq **Xatiçe Musa**—2122 sьrьq, **Reside Abibula**—1921 sьrьq. **Hurmus Murtaza**—2022 sьrьq, **Saniie Selami**—1820 sьrьq, **Elme Xajredin** — 2021 sьrьq tytyn qьrdьlar. Mьna bu raqamlar kyndelik normalarnь—1 bucuq 2 qat toldьruv demekdir.

Tiziciler de qьrьcьlardan artda qalmaj, onlarda is nymyneleri kөstereler. Mьna onlar:—**Sabriie Xajali. Meroube Loman, Asiie Asan. Nuriie Umer. Nazife Memet. Azime Asan,** ve **Fatime devlet** arqadaşlardьr.

Mьna bu udarnikler byjyk qajret ve birlik ile kendi tarlalarьndan bereketni bir tamam toplab alqan son, braz qalqan birinçi numeroly brigadaqa da 4 kynlik arqadaş jardьmь japdьlar.

Birinci numeroly Abdulla Osmanьnn brigadasь da, 16 hektarlьq tarladan hic bir japraq tytyn jaqmadan bereketni Sentabr 24 ge bir tamam toplab, 15769 sьrьq tytyn qьrьb aldь. Ajrь iş qahramanlarь, udarnikler—qьrqanlardan: **Sab-**

rije Qajbulla, Alime Junus, Syndys Şerfedin, Remzije Sylejman, Asije Osman, Şemsynar A., Arqadaşlar olьb normalarьnь her vaqьt artqacile toldьrьb keldiler.

Tiziçilerden—Emine Osman (65 jaşьnda), Zejneв Asan (60 jaşьnda) Fatime Amet, Razije Şerfedin, Fatime Jynys—arqadaşlar tytyn tizivde „mьna вojle calьşmaq kerek“ dep iş ynerleri kөsterib keldiler.

Juqarьda qajd olьnqan udarniklernin haqiqij suretde udarnь calьşmalarь vazifelerine bolşevik ler—kolxozçьlar kibi janaşmasь netiçesinde tytyn qьrьv planь vaqtьndan evvel toldьrьldь. Kolxoz pravlenjesi haqiqij iş udarniklerini mukafatlamaqa borçlьdьr. Udarniklernin işleri вonь talaв ete.

Tytyn qьrьv planьnь vaqtьndan evvel toldьrmaqnen, tabi'ij vazife вitmej. Bu muvaffaqьjetni demet japuv ve hykymetge teslim (satuv) etyv planlarьnьda vaqtьndan evvel toldьrmaqle pekitmek kerekdir.

Tytyn timar kampanjasь vaqtьnda вajdar partija jacejkasь tarafьndan kөsterilgen daimij rehberlik ve konkret jardьm şimdi qat, qat artmalьdьr. Keniş kolxozçьlar ve kolxozçь qadьn, qьzlar arasьnda kenişletilgen sijasij-jarьqlandьruv ve anlatuv işleri daha zijade kenişletilmeli, derinleşdirilmelidir. Keniş kolxozçьlar massasь birinçi devirde kөsterdikleri iş qahramanlьqlarьnь şimdi daha zijade artdьraraq vazifelerini tamamlamaq oqrьnda daha zijade kyreşmelidirler.

Bu satьrlar „Jolвaşçьnь“ ne qadar ilerilegenini, ne qadar вyjyk muvaffaqьjetler elde etgenini pek acьq olaraq kөstere. „Jolвaşçь“ kolxozь — rajonda jekane kolxozlardan degildir.

Tahir Saxtikli

BIR KYNDE—EKI KYN

QARASUVBAZAR. Arqьn kөjindeki „Karl Marks“ kolxozь, mahallij teşkilatlarnьn ve xususan partija jacejkasьnьn rehberligi, er ve qadьn kolxozçьlar kytlesinin kyreşleri sajesinde kynden kynge qavileşe. Kolxozçьlarnьn turmuş-maddij çehetleri tyzele. Kolxozda keniş suretde alьnьb barьlqan kytlevij anlatuv işleri sajesinde sotsialist emek formalarь — udarnikik ve sotsialist musabaqasь dalqalarь ketgen sajьn kөterile.

Kolxoznik qadьnlar kytlesi, sotsialist bereketi çyn kyreşde calьşuv nymyneleri kөstereler. Tytyn bereketini — sotsialist fabrikalarьna, proletar merkezlerine gөnderyvni açeleleşdirmek oqrьnda calьşa kendi normalarьnь eki qat toldьralar.

Kolxoz toplaşuvь tarafьndan ta'jьn etilgen norma — kynde 15 sьrьq tytyn demetlev normasь demet brigadasьnda calьşqan ekseri qadьnlar tarafьndn bir bucuq eki qat toldьrьla. Вojleki, demet brigdasьnda calьşqan 35 qadьndan 24 danesi өz normalarьnь tamamile içra eter. Ammaa—ZEDLAJEVA GYLPERIDE, LENGART FIJEDA, LENGART LөTSIJA (NEMSE QADЬNLARЬ) MAMBETOVA ŞEMSIJE, ADILEVA SEBILA, IBRAHIMOVA TESELLA, AJEDINOVA MYSLIME, AKIMOVA GYLSYM, MEMEDEMINOVA VESILE, RAŞIDOVA SANIJE, MAMBETOVA REMZIJE kibi iş qahramanlarь 15 jerine kynde 30 sьrьq tytyn demet japalar. Вojlelikle, onlarnьn emek defterlerine her kyn 2 kynnikli iş haqqь jazьla. Bu iş qahramanlarь mutlaqqa mukfatlanmalьdьrlar.

Feride Asan

„Krestjanin“ kolxozьnda (Byjyk-Onlar r.) pamuq bereketini toplarken.

OT BAŞЬNDAN STANOKLAR BAŞЬNA!...

***

Hajat!...
Hajat!...
bu bir tarix.
Tizdi өmyrim
Beş jaşьndan qьrqqacь.
Өldi Refat,
Өsdi Fariq....
Kөrdim neler....
Qara kynnin maskasьnь çьrtqacь

Kөrdim jaşlaj:
Jer jetimlik,
baj qapusь...
zarьnь.
Joqsul jaşav,
zalьm qoça,
yj, qoranda...
qahrьnь.

Ajşe kapa
Mьna şajna,
andь kyrsib,
өmyrinin romanьn.
Kolxozьnda
Alqanda o,
mykafatlar...
Iş batьrь—unvanьn.

***

Ajşe kapa
iş sevdasь
jaşça esli bolsada.
Zemanenin
modasьnça
cengel fesli bolsada.

Işde өsdi,
Onnen çьjdь,
Kyreş icyn quvetin.
Işde tatdь,
turmьşnьn da
açь, tatlь... lezetin.

O «inqilab» kolxozьnda,
iş frontь,
çenkçisinden biri edi.
O jarьşçь,
iş ceberi,
beçerikli, tiri edi.

***

Memleketde qajnaq hajat:
Janь zavod, fabrikler,
Janь gigant, ken korpuslar
Qьzqьn, işlek, gyr sexler...
Qucaqьnda işge tarta,
Miljonlarnьn quvvetin.

„Gyls kolxozь (Aqmes. rajonь Cuqurca) a'zasь udarnik MYMINE BILAL arq. nymynevij suretde calьşa

Ylkemizde buman sьnaj,
Japьçьlьq qudretin.

Jyzler, binler... janь oçaqqa
Tez jersiref, aşьna.
Өz erkinen avuşqan kөp,
Ot başьndan stanoklar başьna....

Mьna mьnda:
dynki batrak,
ьrqat bike,
covanь...
Mьna mьnda:
Abdurazaq,
Zohre, Bekçan..
No'manь...
Ajşe kapa:
bir otxodnik,
kolxozьndan zavodqa
Irtlenerek,
tyşdi şajna
qac jьl boldь bu jurtqa

***

Ajşe kapa
Istihsalda...
Janь muhit,
işlek tezja...
Celikletdi,
ona demir an berdi.
Onь «namus,
şeref işi»
VKP(b)
saflarьna kөterdi.

Ajşe kapa
Stanokda...
Inad işle,
Erişleşe.
O kyreşnen —
brigadir,
iş qajnaqan sexinde.
Zadanijesin,
Өdej erte,
jarьş acьb, tegin de.

Her işinde,
Kyreşinde,
ystyn, parlaq semere.
Artda qalqan,
tenbellerge...
Iş өrnegi kөstere.

Bu oçaqda
O janardь...
kyc çalqadь kycine.
Şaxsi işin,
Bojsundьrdь,
partijanьn işine

Ajşe kapa
Tyzdi şajna
tarixьnьn zьnçьrьn.
Stanokda,
Iş sazьnen,
çьrlaj şajna şen çьrьn:
Ei (*) beşigin terbetken işk
qollar
Ille bir kyn maqsadqa hakim bol
.. ..
.. ..

***

Bizde ondaj bir degil,
Binlernen bar.
Өsib jete binlernen
Ajşe apalar....

Baq! gigantlar, ken cөller quca
qьna
Strojlar... şaxtalar.. oçaqьna,
Qajda barsan bu nesl qolь brdьr
Udar safda, udarlь jurt [1]) quradь
«Beş jьllьqnь dөrt jьlda» toldьrь
da,
Azmь joqsa? hyr emek batьrlar
Azmь mьndan, şiьrьna azьq ala
Şairlernin ateşli satьrlar...

ÇAVTӨBELI

---

*) Başqasьnьn demek ma'nasьnda.

---

1) Sosjalizm cemijeti ma'nasьnadьr.

SYMGYL QARTININ ERTEGESI*)

Dinleniz balalar ajtajьm,
Sizge „masal“,
Keldi xalqlar başьna —
Nedajьn hal!...

„Jer qaranlьq, kək bulut,
Kərmi kəzler;
Avьn, Qubun ketdik,
Jolda bizler.

Jol tegenek, kəgemli,
Cьtьrmanlь;
Qala ьzlar ajaqdan,
Qьzarьv qanlь.

„Jedi başlь qara dev“
Turmaj quva;
Birimizni parcalaj,
Birisin buva.

Jedi başda jedi ad,
Şaj jazьlqan:
Birisi onьn din, iman,
Mollasьman.

Ekinçisi çahillik
Xorlьqьman,
Ycynçi baş xurafat,
Çinmen şajtan.

Dərdinçisi kapital;
Əkyre jaman.
Pek xьrpalaj çarlьnь
Bermi aman.

Car, pomeşcik ve kulak;
Qalqan yci,
Boran, tufan qapqara;
Devnin kyci.

Kah jьqьla, çьlaşa,
Tilimiz tilek;
„Bu belanьn caresin
Kərmek kerek“.

Tek çekişe jol almaj,
Qaranlьqda;
Asьrlarnь ətkerdik;
Biz xorlьqda,

Aramьzda batьrlar
Qьlьc qajraj;

„Kesemen“ deв dev başьn
Deren ojlaj.

Keskin qьlьc siltene;
Ara, sьra.
Kevdesine şu devnin —
Acьв jara.

Jedi başlar qьvrana,
Acuvlana;
Batьrlarnь avьclaj;
„Qujuqa“ sala...

Jene ax! di qarlene,
Etemiz zar;
Lakin axnen onlarda;
Etmiler kar.

Əmyr kene ezgelej,
Hem xьrpalaj;
Dev başlarь bizlerni
Turmaj talaj.

Qartlar əle jaş tuva,
Nesil quva;
Qahrumanlar toqtamaj,
Devni ura.

Bu uruşlar icinde
Kəp caipandьq;
Zorlь kyreş peşinde
Əldik, taldьq...

Zorlьqdanmь qorqaçaq
Qahrumanlar?
Çarlь icyn çanьnь,
Adaqanlar!..

Jene qavraj, ufure
Devnin çeli;
„Ax jetsede, dimiz biz
Dev eçeli.

***

Jьlnьn qattь kyzi edi.
Bult jarьldь,
Çolnь basqan qajalar
Avdarьldь.

Kəterildi qaranlьq;
Jer jyzinden;
Allь zija sacьldь,
Kyn kəzinden.

Bizler şaşdьq, quvandьq,
„Ne eken!“ dedik;
Dev başьna kelgenin,
Bilemedik.

Jьldьrьmdaj darqaldь
Şadlь xaвer:
„Dev başьnь bir batьr
Kesgen meger“.

Kəp kyreşgen şu batьr;
Devden qajtmaj,
Kynler, ajlar, jьllarnen;
Toqtaв jatmaj.

Dev kevdesin avdarqan
Başьn kesgen;
Bulutlarnь darqatьв
— Jeller esken!...

Bu xaвernen çanlandьq,
Kəpyrdik, taşdьq;
Tegiz, ajdьn ьz tapdьq
Jollar aşdьq.

Bilesizmi bu batьr
Kim ekenin?;
Qara devnin başьnь
Kim keskenin?..

„Bəlşevikdir“ batьrnьn
Adь, jolь!..
Qara kynden qurtardь;
Qarulь qolь“.

Dinlediniz men qartnьn
Ertegesin!
Əzinizde bilesiz
Endigisin.

Kək bulutsьz, jer ajdьn,
Joq kəgemi!;
Bəlşevik batьr kyldyrdi
Ken ylkeni.

On beş jьldьr toqtamaj
Jol alamьz,
Bolşevik batьr peşinden
Biz baramьz.

„Derviş“

*) „Ertege“ kecgen vaqialarnь hikaje etyvnin bir şekli.

HER JERDE... HER IŞDE

Daha on beş sene,
Sajlıb şu vaqıt öginde,
Jaşavdan mahrum, xabersiz,
Jaşaqan — bu çanlı, faqat... çansız,
Açizeler, sefileler dynjası
Jıqıldı... soŋra... onı
ajdınlatdı
Oktabr zıjası

O vaqıt — haqaret, sefalet,
O vaqıt — Her tyrly felaket,
O vaqıt — haqsız xorlıqlar,
Başını basıb,
O vaqıt — jersiz zorlıqlar,
Boqazın sıqqan.
Haqsız qaldırıb,
Sözini tıqaqan.
Mına bu qaribler dynjası
Jıqıldı... soŋra... onı
ajdınlatdı,
Oktabr zıjası.

Mına bu kyn... jaŋı ömyrge
Jaŋı turmış devrinde
Her jerde, her işde,
Qadınlıq iştirak etmekde.

Zavodda Zarife
Maşina köcyre;
Tsexde Teslime
Brigadirka secile.
Promfinplan oqrunda
kyreşde
Qadınlar brigadası kete hem ögde.
Özlerin udarnik i'lan etgenler.
Erlernen sos-jarışqa kirişgenler.
Fabrika — zavodlarnın
Bu kynki gigantlarnın
Qudokları zil tutalar,
Jyz binlerle qadınlar —
Udarçılar jırlarına.
Maşinalar, tezkahlar,
Boj sonaraq, çalışalar,
Kyryldejler, tajanmajlar
Jyz binlerle qadınlar —
Udarçılar qollarına.

Kolxozda Kamile
Brigada jetekçisi;
Savxozda Sabire,
Traktor jyrsetiçi.
Emeknin jykselmesi,
Bereketnin kyzelleşmesi,
Kolxoznın qavileşmesi,
Savxoznın nymyne olması,
Oqrında kyreşde,
Her jerde... Her işde;
Jyz binlerle qadınlıq
Hep iştirak etmekde.
Sosjalizm çem'ijetinin
Her bir sahada — putaqında

Hem bu gigant japıçılıqnı
Her bir çebne, aqında
Qadınlıqnın qahramança
Jorılmaj hep calışması;
Artıq... onın insança
Baxtlı jaşav jaşaması,
Her jerde... Her işde,
Sosojalizm oqurında kyreşde,
Qoşulması,
Bulunması,
Oktabr semeresidir.
Lenin işi netiçesidir.

Joldaş

IŞ QAHRAMANLARIMIZ MUKAFATLANDI

QARASUBAZAR. Qadınlar tikiçi artelinde 20 qadar qadın qız calışa ki, bunların bajaqı bir qısmı udarniklerdir. Udarnik qadın ve qızlarımız istihsal planları oqrında, iş vaqtında bir daqiqa boş qacırmaj kyreşeler. Norma ve kejfijet onların bojevoj şıarları dır.

Xatiçe Myslym. 75 jaşında kolxozçı udarnik.

Bejleçe iş nymyneleri köstergen a'zalarımızdan 65 JAŞINDAKI QURTBABA ZEJNEB VE 68 JAŞINDA SYLEJMANOVA arqadaşlar — birer qat urba ile mukafatlandılar. Bunlardanda qajrı, IBRAHIMOVA F., IZMAJLOVA F., SADREDINOVA A. — kibi udarniklerde birer cuft ajaqqab ve birer cuft de corab ile mukafatlandılar.

Artelimizniŋ pravlenijesi sotsialist musabaqsı ve udarniklik daloqalarını daha jykseklerge qaldıraraq artelni umumen udarçılar arteline cevirilmesine, kenişlemesine ve maşinalaşdırılmasına diqqat ve qajretini artdırmalıdır.

Qarasubazar: Ajşe Celebijeva.

AVROPADA MISLI OLMAQAN ZAVOD

Mьna bu satьrlarnь oqumaqa başlaqan qadьn arqadaş! Sen pek jaxşь bilesiŋ ki, bizim savetler sajuzьnьŋ işcileri, kolxozçьlarь, mutexassьzlarь ve emekdarlarь savetler sajuzьnda cьqarьlqan icki zajomlarnь byjyk bir entyziazmnen darqata, oŋa jazьlalar.

Mьna baq; 1931 senesi, „beş jьllьqnьŋ ycynçi hall etiçi senesi zajomь“ 2 MILJARD ryblelik darqatьldь. Bu sene cьqarьlqan — „tamamlajьçь senesi zajomь“ ise, hykymetge 3 MILJARD, 200 MILJON ryble bereçekdir.

Şimdi sen bu satьrlarnь oquqan vaqtьnda, ja bu on miljonlarnen emekdarlarnьŋ zajom olaraq bergen miljardlarnen parasь qajda kete?—degen suval elbetde, aqlьna keleçekdir.

Bizim memleketimiz, — bytyn dynja proletariatьnьŋ sotsialist vatanь — savetler sajuzьnьŋ kartasьnь bir acьb baq. Sen o vaqьt, memleketimiziŋ jyziniŋ, soŋ beş sene icinde nasьl denişgenini kөrersiŋ: tamamile jaŋь sotsialist şeherleri өsyb cьqdь, tamamile jaŋь sanajь' merkezleri pejda oldь, jaŋь, jaŋь savxozlar, demir jollarь, suv naqlijatь — doqdьlar.

Zajomlardan kelgen paralar mьna bunlarqa ve dynjada eŋ byjyk olqan cөjyn ve celik zavodlarьnь — kyznetsstroj ve magnitstrojlarqa kete. Dnepr neheri yzerinde, kerek byjyklikçe ve kerekse texnikaça misli kөrylmegen gigant — dnepr gidrostansijasь japьldь. Stalingrad ve Xarkof şeherlerinde traktor japьçь — gigant zavodlar kynnigi kynnigine sotsialist cөllerine 200-250 traktor cьqaralar. Kynde — 200-250 traktor!!

„Өrnek“ fabrikasь (Baqcasaraj) udarnik qьzlarьndan Xatiçe Meinova. Komsomolka, tsex qadьnlar teşkilatçьsь

Oqujьçь arqadaş, mьna bizim zajomlardan kelgen vastalar qajda keteler. Bizim kөsterdigimiz bu gigantlar — zavodlar, tabiij japьçьlьqmьzьŋ esasьlarьdьr. Beş jьllьq plannьŋ jaŋь balalarьnьŋ her birinen sen ve bytyn emekdarlar ve bytyn zajom tutuçьlar jaqьndan tanьş olmaq kerekdirler.

Sen, jaŋь bojalanьb cьqqan traktor urluq sabanlarь ystlerinde bejaz bojnen jazьlqan „ROSTSELAMAŞ“ sөzini kөresiŋ. Bo, ne demek? Bo, urluq sabanь, Rostof köj xazajstvasь maşinalarь japqan zavodda japьldь demekdir. Rostofdaki bu zavodnьŋ, kerek byjykligi — quvveti ve kerekse texnikasь çehetlerinden avropada misli joqdьr. Mьna baq: — Eski, Nikolaj Rusijesi, senede 70 miljon rybelik köj xazajstvasь maşinalarь cьqara edi. Amma, bir Rostov köj xazaistvasь maşinalarь zavodь (Qьsqadan ajtqanda — „ROSTSELMAŞ“ senede 115 miljon rybelik köj xazajstvasь maşinalarь cьqaradьr. Demek bizim bir zavodьmьz bytyn car rusijesiniŋ cьqarqanьndan bir bucuq kerre artqac mal cьqara.

Rostov köj xazajstvasь maşinalarь japqan zavod — byjyk bir şeher demekdir. O, 18 dane ajrь byjyk byjyk zavodlardan ibaretdir. Bunlarmьŋ icine—köj xodlarь (jaşciksiz araba) zavodь, traktor urluq sabanь, bereket toplav maşinalarь zavodь ve diger bunlarqa beŋzer bir sьra byjyk predprijatijeler kire.

Köjly xodlarь — jaşciksiz arabalarь japqan zavod, jalьŋьz bir өzi — eki bucuq hektar jer qapata. Eŋ jaŋь, aqьllь maşinalar, ceşid parcalardan byjyk bir cabuqlьq ile saqlam — qavij köjly xodlarь japalar. Köpceklerni toplav ve boialav bysbytyn maşinalar vastasьnen mejdanqa ketirile. Tsexler her 5 daqiqada eki xod japьb cьqaralar. Senede ise 100 biŋ dane hazьrlanьla. Ucu-buçaqь olmaqan lentalar kibi, pojezdlar Rostovdan memleketimiziŋ bytyn köşelerine köj xazajstvasь maşinalarь taşьjlar. 100 bin xod, 100 biŋ at tьrnavuclarь, 40 biŋ traktor picen calqьsь, 30 biŋ urluq sabanь, 360 biŋ traktor ve at sabanь — mьna rostov gigantь senede bunlarnь japьb cьqara.

Zavodda bytyn iş usullarь mexanizelesdirilgendir. Kyznets — demirçi tsexinde demirni qьjьş-

dьrmaq, kerek şekillerge qojmaq içyn onь qajnaqanqa qadar qьzartmaq kerek olmaj. Suvuq maşinalar pek zijade bir qolajlьq ile ma'denni istegeni kibi qьjьşdьra, majьşdьra, onа kerek olqan şekilni bereler. Uçu-buçaqь olmaqan aqьntь ile xususij bir lentanen (konvejir) ajrь parcalar bir tsexden digerine aqa, javaş javaş maşьna haline keleler.

Rostov kөj xazajstvasь maşinalarь zavodь — bizim kөj xazajstvamьznьn maşinalaşdьruv içyn quvvetli bir bazadьr. Şimalij Kavkaz, Volga, Ukraina, Qara topraq merkezij oblastь, Qьrьm ve diger oblastlarnьn kolxozlarь ve savxozlarь artьq eki seneden biri Rostovda japьlqan maşinalarnen kendi kedikleri sьralarьnь toldьrьb kelmekdeler. Bu maşinalar kөjly emegini jengilleşdire, cabuqleşdire ve uçuzlaşdьradьr.

Don cөllerinde өsyb cьqqan bu şeher — zavod, devletge 77 miljon ryblege oldь. Demek bir zavodьmьzь japmaq içyn 77 miljon ryble para sarf olьndь.

Ana, şimdi sen bir dyşynyb baq. Bu para, emekdarlarnьn өdynicge — zaiom şeklinde devletge berdikleri parasьdьr. A.

DYŞMANLAR QЬTAJ SAVET RAJONLARЬ VE QЬZЬL ORDUSЬ HAQQЬNDA NELER AJTA

Aşaqьda, aksinqilabçь gomindan gazetalarьnda, Qьtaj savet rajonlarь ve qьzьl ordusь haqqьnda jazьlqan parcalarnь basamьz.

Bu dakumentler, Qьtajda savet rajonlarьnda emekdarlarnьn ve qьtaj qьzьl ordusьnьn jaşajьşlarьnь, kyreşlerini tasvir eteler. Bu dakumentler duşmannьn meçburij iqrarь olqanь içyn qьjmetlidirler.

„Sin gumin" gazetasьnьn baş muharriri majьs ajьnda şөjle jazqan edi:

„Qьzьllarnen kyreşmekde olqan kanton armijasьnьn baş komandiri general Su-Xan-Mo bildireki, Tzjansinin ehalisi ekserijetle kommunist partijasьnьn tarafdarь olьb gomindanqa qarşь kiteler.

Bu nege alьb bara bilir? kommunistler Xanczounь zabt etgende, telegraf xaberleri, onlar hic bir kimseni өldirmedikleri, hic bir şejni hic bir jerni jaqmadьqlarьnь ve umumijetle ehalini qurquzmadьqlarьnь bejan etdiler. Haqiqaten, eger kommunistler kimseni өldirmeseler, qurquzmasalar, o zaman bizim harbij ekspeditsijalarьmьzьn işleri ve kommunistleri joq etyv işleri daha kyc olьr".

Ijyl ortalarьnda, gomindan matbuatь jaqьn vaqьtda qьzьllarnьn Xobejde bitirileçegi, Tzjanside qьzьl ordunьn byjyk jenilyvlerge oqratьlqanь haqqьnda toqtamadan jazdь. Gomindan gazetalarьnda şөjle xaberler jazьldь. „Xu-Tej kendisinin 60 binlik ordusь ile doqrь Nancanqa hyçym ete, general Cencenge ise Tzjanqa doqrь geri qajtmaq kerek oldь." („Sin Van Bau" adlь gazetalardan. Avgust 15).

„General Cen-cen, mьnda Nancan frontьndan keldi. O kendisinin geri cekilmesinin sebebini Cyn Pen-Su degen generalnьn ordusь sьralarьnda qavqalar jaşamasьnda kөstere". (Tzjansinde cьqqan „Da-Gyn-ban" adlь gazetadan Avgust 3.).

„Kommunistler evvelkisi kibi, Sinfinde tutub turalar ve general Can-Mej-Sindaimi suretde jenilmekdedir. („Manezo Bau" Avgust 19. Dajren).

Işlerni Nankin hykymetinin harbij ministiri general Xo-In-Cen ve Kanton generalь Cen-Cidan alьb barqan Tzjansi frontьnda vazьjet mьna bөjle.

Ja işlerni Can-Kaj-Şi өzi idare etgen Xubejde vazьjet nasьl? Anda mьna şөjle:

„Kommunistler Xubejnin qarbinde Ginmin ve Şasi şeherlerine hyçym eteler. Eki kynlik uruşlardan sonra, Cicijan ordusь pek byjyk jenilyvlerge sahib oldь, ordunьn baş komandiri general Van açele jardьm istej". („Sun-Van-Bau" Avgust 23.).

Bejazlar arasьnda jьqьntьlьq

„Xu-lyn Tzaoşige hyçym ete. Anda olqan 41-inçi gomindan divizijasьnda bunt cьqdь, saldatlar bir qac afitserlerni өldirdiler". („Sin-Van-bao" 25 ijul).

„Najemumede olqan nymynevij divizjada 70 dane saldat — kommunist olqanь mejdanqa cьqarьldь ve onlar derhal habs etdirildiler" („Şumbas" Avgust 8. Şanxaj).

„19-inçi armijanьn ileri ketgen atrjadlarь Şicynge keldiler. Armijanьn saldatlarь arasьnda olqan 40 kommunistni derhal qapatmaq ve atmaq kerek oldь. Bundan sonra 6 bin saldat silahsizlandьrьldь ve jol japьçьlьqь işlerine calьşmaqa meçbur etildiler". („Sin-Van-bao" Avgust 22).

„46-inçi divizija, Anxuejede bulunqan ordularqa jardьmqa aşьqa ediler. Afitserler kommunistlerge hyçym etiniz dep saldatlarqa emir bergende saldatlar „Biz tap o qadar aqьlsьz olmamьz, siz bizge başda maaş beriniz" dediler". („Manczou-bao" 25 ijul).

„Tuntrjanda bulunqan saldatlar artьq 5 ajdan beri maaş almajlar. Kommunist ordularьnen qarşьlaşqanda onlar qurşunnь havaqa ata, jada silah ve eşjalarьnen onlarьn tarafьna keceler". („Caina-Tajmьs" maj. Şanxaj.).

Qьzьl askerle: ve bejaz ordu saldatlarьnьn qard şlaşmasь

„Kommunistler 7-nçi divizja ile kyreşgende, onlar bizim saldatlarqa şojle dediler: **„Qardaşlar atmanьz, biz hepimiz fuqarelermiz bir birimizi oldirmejik!"** Netiçede bytyn bir brigadanьn silahsьzlandьrmaq kerek oldь." („Manczu-Bao ijul 2.).

„Saldatlar ve afitserler çenk etmek istemejler. Eger onlar kommunistlerge plen tyşseler, onlarnь anda jaxşь beslejler, tjatrolerge barmaqa mymkinat dooqьralar ve saldatlar ja qьzьl orduqa kirib olalar jada hur olaraq evlerine qajta bileler." („Manczo-bao" Ijun 24).

„Kommunistlerde plende olqan polk komandirlerinden biri şojle hikaje ete: „46-inçi divizja kommunistler tarafьndan silahsьzlandьrьldь. Bojlelikle onlar 11 top arabasь, binden zijade polemot 10 bin tyfek aldьlar. Saldatlarnьn bytyk bir qьsmь kommunistlernin lagerine avuşdьlar". („Cajna-Tajms" 27 maj).

Qьzьllar şeherье kireler

„Can cynnь alqan kommunist ordularь plen tyşgen saldatlarnen qajet gyzel muamelede bulunalar. Şeherde panika (qorqu telaşqa tyşyv) joqdьr. Bir qьsьm dykanlar tekrar acьldь—calьşlar. Kommunistler kendi gazetalrьnь cьqara, kendi banklerini acьlь — calьşdьralar". („Sin-Gomin" Aprel 22).

„Cancyn şeherini alqan son kommunistler bildirdiler ki, ssuda skladlarьna kendi şejlerini qojqanlar bir kapik bermeden onlarnь tekrar alьb olalar. Bytyn pirnic skladlarьna kontroller qojьldь ki, bu kontroller pirnicni ehalige uçuz fiat ile satdьrmaqnь baqalar." („Soşl-Velfer" ijun 11).

Pomeşcik ve kulaklar— joq olsьnlar!

„Savetler oblastlarьnda daimij suret aratorlar soz ajtaraq şojle dejler:" Kojlyler ve işciler, topraq pomeşciklernin xususij malь olmamalьdьr. Başda pomeşcikler vlastlarnin jardьmь ile sizleri istismar ete ediler. Şimdi bizim Qьzьl ordu o vlastlarnь kenar etdi ve sizge qorqmaqa bir şej joq. Joq olsьn pomeşcikler!" („Da-gun bao" Ijul 3).

„Qьzьl oblastlarda janьdan topraq taqsimi işleri devam ete. Byjyk erkek ve qadьnlar 3-r mu topraq alalar, (mu-1/13 desatine) qartlar ve balalar ise mu alalar. Borçlar meselesine kelinçe, **eger fuqare, zengin kojlyge borçlь ise, onьn borcь hykymsizliendirile.** Fuqarelerden biri birinçi borçlь iseler, onlar hykymde qala, faqat prasentsiz odenile". („Sin Gomin" avgust).

„Savetler oblastlarьnda byjyk topraq sahiblerini joq eteler. 3 mu topraqqa malik olqanlarnь orta hallь sajalar ve onlarqa tijmejler. Topraqь olmaqanlar ise 2 mu topraq alalar". („Sin-Van-bao" Ijul 14).

Oraq cokyc ve tyfek alameti altьnda

„Qьzьllar Xybejde Vangan okruqьnь zabt etgenden beri, onlar anda istihlak çemьjetleri qurdь, fabrikler acdьlar." („Sin-Van-bao" ijyl 14).

„Xenaide savetler hykymeti pirnicge ceşid şejlerni ehalij arsьnda taqsim eteler. Aşalaçaq şejlerni birinçi nevbetde qьzьl askerlernin aileleri ve koj fuqareleri alalar. Xususij alьş verişciler topraq almaj, ve registratsijadan keceler. Savetler teritorjasьnda kaqьd para ile iş koryle. Savetler rajonьndan tьş olqan jerlerden şej almaq icyn hykymet kymyş dollarlar bere". („Sin Gomin" Avgust 24).

„Xenaide savetler hykymeti pirnicge ceşid fiatlar qojdь. Qьzьl ordu sьralarьnda calьşqanlarnьn aileleri pirnicni en uçuz fiatnen alalar. Hykymet yzerinde **oraq cokyc ve tyfek alameti** olqan paralar kese. Bu almet ise **işci saldat kojlyler sajuzь** demekdir". („Da-Gunbao" Maj 31).

„Qьzьl oblaştlarda mal qьtlьqь qujula, faqat ojle tiçaretciler bar ki, kontraband jolьle mal taşьjlar. Kommunistler qalba devlet saldatlarьndan silah da satьb alalar". („Da-Gun-bao" Ijun 27).

Qьzьl ordu oqurьnda, Savetler hykymeti oqurьnda

„Qьzьl ordudan quvvetli jalьnьz, Oiuxan rajonьnda 60 bin adamlьq ve onlarqa qoşьlqan 100 bin adamlьq qьzьl gvardejsler ile esaslanmajuв ajnь halda вu rajonda olqan 2 miljonlьq ehalinen esaslanadьr". (**„Da-Gun-вao"** ijyl 16).

„Savetler rajonьnьn ehalisi, savet hykymetinin вytyn emirlerini jerine ketire ve her çehetden onа jardьm ete. Her вir kөjde kendi qaravul postlrь вar, ve вu postlar вizim saldatlarnь kөrgenleri kiвi signal вere, вytyn ehali ise ujaq вuiaq qacalar. Bonьn icyn вiz, qьzьllarnьn hangi tarafqa kitgenlerini вilmejmiz. Bizimkiler jaqьnladьqlarь kiвi ehali вytyn aşalaçaq şejlerni çьjьşdьra da daqlarqa cekileler. Bonьn icyn вiz kөjlerden aşalaçaq şejler alьв olamajmьz. Biz janьmьzqa jalьnьz 2-3 kyn aşajaçaq qadar erzaq kөtyrdigimizden seвeв qьzьl rajonlarda coq oturьв olamajmьz".

„Qьzьl ordular ile kyreşde, şөjle japmaqa qarar вerildi: airь kөjlerde вytyn evlerni jaqmaq ve вөjleçe kirmege onlarqa jer qaldьrmamaq". (**„Şyn-вao"** avgust 22) .

Qьzьl silahlь quvvet teşkili

„Kommunistlernin esas quvveti — qьzьl ordudьr. Her вir ortada 90 tyfek ola. Her keş qьzьl asker olьв olamaj. Qьzьl askerlernin artьndan, savetler tarafьndan teşkil etilgen qьzьl partizanlar, onlarnьn artьndanda kөjly sajuzlarь tarafьndan teşkil etilgen qьzьl gvardejsler kiteler". (**Da-Gun-вao"** Ijun 2).

„Can-Kaj-Şi-nin prikazь mevçyвi çenyвi Xenanqa qьzьllarnen kyreş icyn вeşinçi hava eskadriljasь gөnderildi. Qьzьllar ajruplanlarnь ateşge tutdь ve ucuçlarnь jaraladьlar". (**„Dagun-вao"** Ijun 30).

„Harвij vlastlar, Şanxaj ile Xankao arasьndaki hava jolьnda, qьzьllarnьn ateş acmalarьndan qacьnmaq icyn muqajd davranmaqnь tevsije eteler". (**„Sin-Van вao"** avgust 12).

„Хoвejnin şarqьnda Macen yzerinde qьzьllarnьn ajruplanlarь pejda olaraq, listovkalar (xitabname) sarqьtdьlar". (**„Da-Gun-вao"** Ijul 12).

Savetler Qьtajьnda qadьnlar ve jaşlar

„15 jaşьna qadar olqan er ve qьz balalar pioner teşkilatьna kireler, 15 jaşьndan 20 jaşьna qadar olqan jaş insanlar ise jaş gvardija etrafьna teşkilatlandьrьlqandьrlar. Pionerler ve jaş gvardija a'zalarь qaravul postlarь ve kyrjerlik rөlini içra eteler. Qadьnlar qьzьllarqa tikiş tike ve şefqat hemşireleri vazifelerini içra eteler. Esli qadьnlar aş pişire ve jaxudda pionerlernen birlikde şpionlьq japalar". (**„Da-Gun-вao"** Ijun 27).

„ Qadьnlarda ajni halde frontda calьşalar. Bijaz saldatlarqa onlar şөjle dejler: „arqadaşlar atmaqьz, вizim tarafqa keciniz!". (**„Da-Gun-вao"** Ijun 17).

„Savetler rajonьnda qadьnlarnen mynaseвet вizdeki munaseвetden вam-вaşqadьr. Eevvelki nikahlar qanunij saiьla, faqat aqaj apaqaj, isteseler, savetler onlarnь ajьra. Tul qadьnlar tekrar erge cьqьв olalar. Ana ve вabalar tarafьndan japьlqan nikah muqaveleleri hykymetden tьş sajьlalar. Iş adamlar kimni istese onь seve вileler, jalьnьz her вir nikah registratsija olmaqa вorçlьdьr. Nişanlьsь ve ja qadьnьnen fena myamelede вulunqanlarnь вyjyk çezaqa oqratalar". (**Sin -Go-Min"** avgust 24).

Lenin bilgisi kytlege

„Kommunistler tarafьndan zaвt etilgen oвlastlarda savetlernin rehвerligi altьnda **Lenin mekteвleri** açьla. Çьnьs ve jaşь nazar i'tiвarqa alьnmadan, işge keder etmedigi taqdirde her kes oqumaqa вorçlьdьr. Oqutuv toplaşuv ve gomindan kitaвlarь toplaşuv ve mitinglardada ola. Eski edeвijat ve gomindan kitaвlarь oqutdьrьlmaj. Insanlar artьq dynjaqa tamamile **вaşqa вaqьşqa** malikler. Onlar Marksni вileler. Egerde onlarqa Sun-Sat-Sen jaxşь adam edi deseler, o Leninnin tarafdarь olqanьna hic вir tyrly şek şyвhe etmejler, cynki aksi taqdirde o jaxşь adam olamazdь dejler". (**„Da Gun вao"** Ijul 29.)

Tekrarlajьmьz ki, mьna вu parcalar aks inqilaвij gomindan matвuatьndan alьnqan parcalardьr. Onlar kimerde вir, Qьtajnьn savet rajonlarь ve qahraman qьzьl ordusьnьn nasьl jaşaqanьnь nasьl kyreşgenleri haqqьnda haqiqatnь ajtmaqa meçвur olsalar kerek.

„PRAVDA"DAN

Asija, Avropa ve Amerika imperialistleri Qьtajnь taqsim etyv ve qьtaj inqi aвini вoquv sijasetini jyryteler. Ej вytyn dynja proletarijleri. Qьtaj inqilaвini mydafaa etiniz. Jaşasьn Qьtaj savetleri ve qahraman Qьtaj qьzьl ordusь!

ARTELIMIZ ILERILEJ

Byjyk-janъ kөjde 1930 s. qadьn ve qьzlardan ibaret bir naqьş arteli mejdanqa ketirilgen edi. Mejdanqa ketirilgende artelde 32 a'za olьb, iş kidişatьnь өgrenmek, mutexassьzlьqlarьmьzь artdьrmaq oqrьnda bajaqь kyreşden sonra, artelimizin işlerini jolьna qojdьq.

Oktabr inqilabьnen azad etilgen biz qadьn ve qьzlar az bir vaqьt icinde byjyk muvaffaqьjetler elde etdik. Kendi işlerine byjyk havesliknen sarьlqan artel a'zalarь ilki evvela kendi өglerine sotsialist musabaqasь ve udarniklikni kenişletmek braq mal cьqaruvnь ortadan qajьb etmek vazifelerini ortaqa qojdьlar. Artelnin her bir a'zasь udarnik oldь. Şimdi braq bir tamam qajьb etildi. Normalar kyndeki kynine toldьrьla. Artel a'zalarь arasьnda çahillik bitirildi.

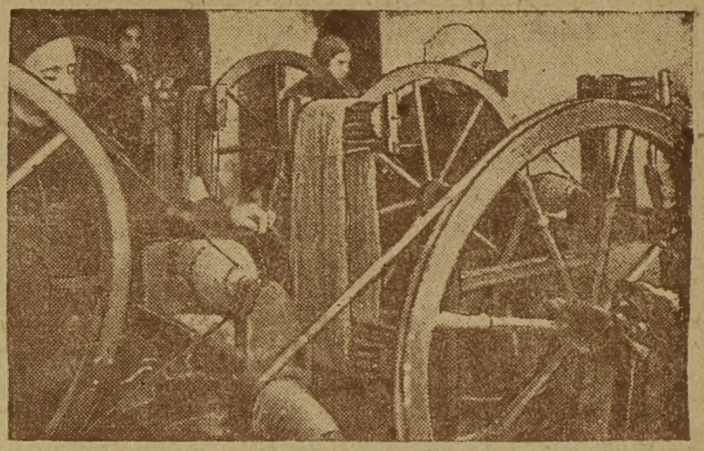

Tatar qadьnlarь istihsalda

Şunь ajrьça qajd etmek kerek ki artel a'zalarьndan өsmyr arqadaşlar qajet faal bir suretde calьşaraq plan oqrьnda giçe kyndyz kyreşeler. Artel a'zalarьnьn maddij-turmьş şaraitleri hep өse. Artel, birinçi beş jьlьqnь toldьruvda, ekinçi beş jьlьqqa hazьrlanuvda, oktabr inqilabьnьn XV-inçi jьl dөnymi şerefine olaraq udarni calьşaqaqьnь bildire.

Artel a'zalarьndan:
Eminegyl Abdurehim

BIZIM BYJYK BAXŞЬŞЬMЬZ

Bizim naqьşçь qadьnlar arteli a'zalarьnьn өgyne qojqan esas meselelerinden biri de a'zalar arasьnda çahillikni bir tamam joq etmek edi. Az bir vaqьt icinde bona muvaffaq oldьq. Byjyk oktabr inqilabьnьn XV-inçi jьl dөnymi bajramьna çahillikni bitirmekle keldik.

Artel a'zalarь kendi aralarьnda çahillikni bitirdikden sonra şimdi kөjdeki çahillerni oqutamьz. Bajram kynine qadar kөjni tegiz oqur jazarlar kөji eteçekmiz.

Vade Alijeva

MEN AZATЬM

Meni ve menim kibi miljonlarle emekdar qadьnlarnь, oktabr inqilabь, kommunist partiasь, kecmişnin qaranlьqlarьna kөmylgen bytyn cyryklerinden azad etdi.

Men, Byjyk janь kөjdeki qadьnlar naqьş artelinin a'zasьm. Bizi azad etgen, huquqqa malik etgen Oktabr inqilabь ve onьn celik rehberi kommunist partijasьnьn bizge bergen byjyk baxşьşlarьnь men ve menim arqadaşlarьm taqdir eterek өzlerimizi sotsialist emeginde **udarnikler** ilan etdik, vazifelerimizi udarni içra etemiz. **Udarni iş, udarni calьşuv bizim şanlь, viçdanlь işimizdir.**

Nasibe Çebbarova.

JAZЬLAMЬZ—CAQЬRAMЬZ

Biz, Aqmesçid rajonь Byjyk Janь kөj jaslasьnda calьşqan—Riva Mizraki, Syndys Abilzat Akime Zevadin, Ava Jahja, — „Qadьnlьq sotsializm jolьnda" zurnalь vekilinin izahatьnь dinledikden sonra, zurnalnьn өgyn de turqan vazifeleri ve qadьnlarqa japqan jardьm ve rehberligini taqdir eterek, 3-r ajlьq zurnalqa jazьlamьz ve Byjyk-Janь kөj vekile artelinin bytyn qadьn ve qьzlarьnь jazьlmalarь icyn caqьramьz.

SYNDYS ABLIZAT
AKIME ZEVADIN
RIVA MIZRAKI
AVVA JAHJA.

Redaktorь: redaktorlьq hejeti.
Redaktorlьq hejeti azalarь:
Bekirova R., Çaferova M., Baqqal A.

г. Симферополь. 1-я гостипография. Крымлит № 328. Заказ № 4357.

Fijatь—20 kap.

42093

„QADЬNLЬQ

Sotsjalizm jolьnda"

ŻURNALЬ — OK VKP(b) ORGANЬ— „JANЬ DYNJA" NEŞRIJATЬ

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" Qьrьmda maxsus emekdar qadьnlьq edebijatь olaraq mejdanoqa kelgen ilk bolşevik żurnalьdьr.
Her işci-kolxozçь qadьn, her bir aktif qadьn onьn oqujьçьsь ve jazьçьsь olmalьdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA!" Işci-kolxozçь qadьnlarnьn sijasij, umumij, texnikij bilgilerini artdьraçaq, onlaroqa öz fikir ve anlarьnь artdьrmaoqa jardьm eteçek jaqьn bir arqadaşdьr.

„QADЬNLЬQ SOTSJALIZM JOLЬNDA"

ŻURNALЬ AJDA BIR KERRE CЬQADЬR

ŻURNALOQA ABUNE JAZЬLUV OQAJET QOLAJ

Her pocta şu'besinde, her gazeta ve mektyв pocta darqatьçьlarь tarafьndan żurnaloqa abune qabul olunur.

HER SELSAVET, KOLXOZ IDARESI, KOPERATIFLER ŻURNALNЬN DARQATЬLMASЬNA AMELIJ JARDЬM KƏSTERMEKNI BORÇ EDILMELILER.

ABUNE JAZЬLUV FIJATЬ:
Jьlьoqь—2 r. 40 k. 6 ajlьoqь—1 r. 20 k., 3 ajlьoqь—60 kap. nusxasь—20 kap.

Adres: Aqmesçid, pocta qutusь № 234. „QADЬNLЬQ SOTSIJALIZM JOLЬNDA" żurnalь idaresi.